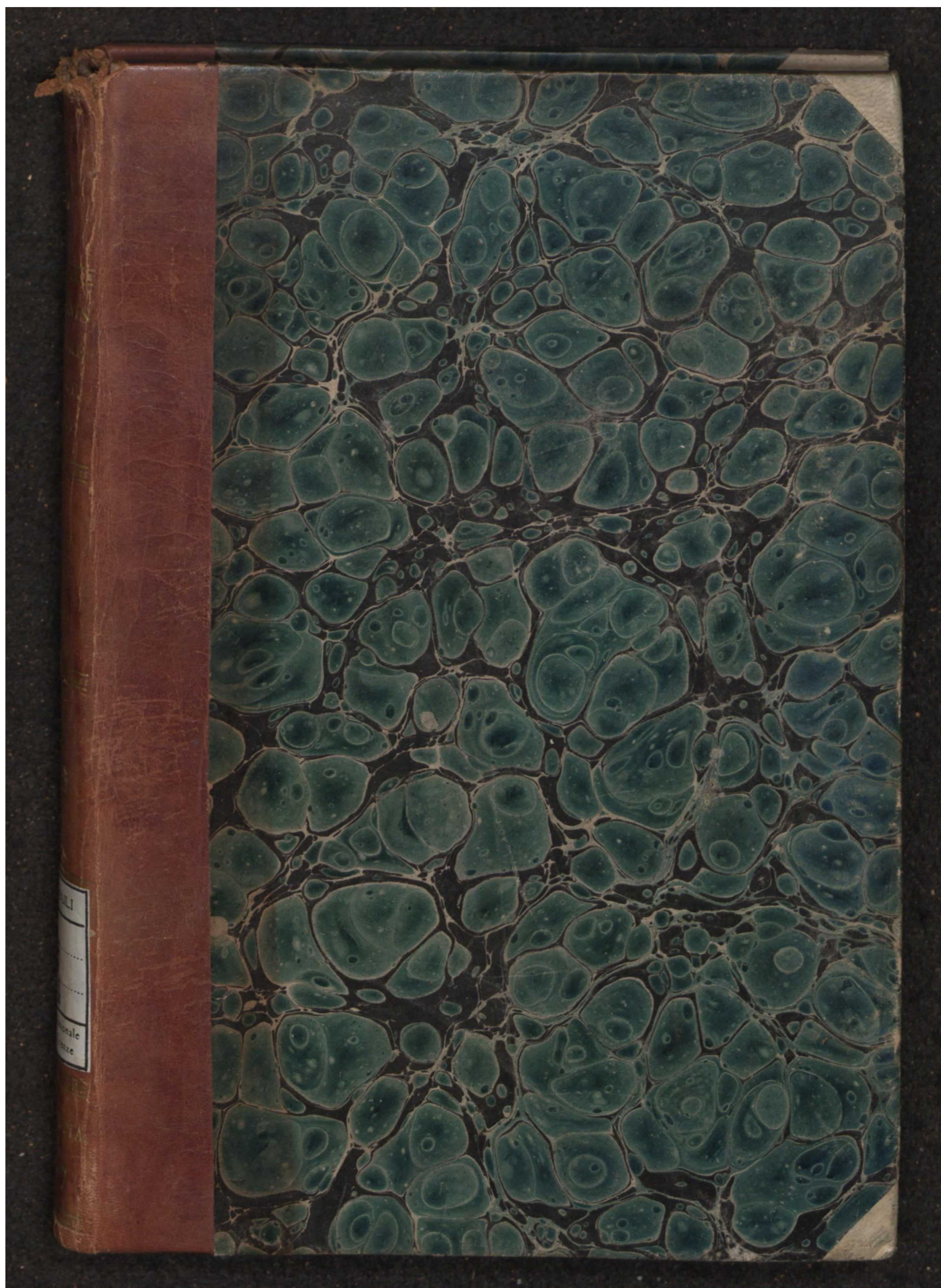

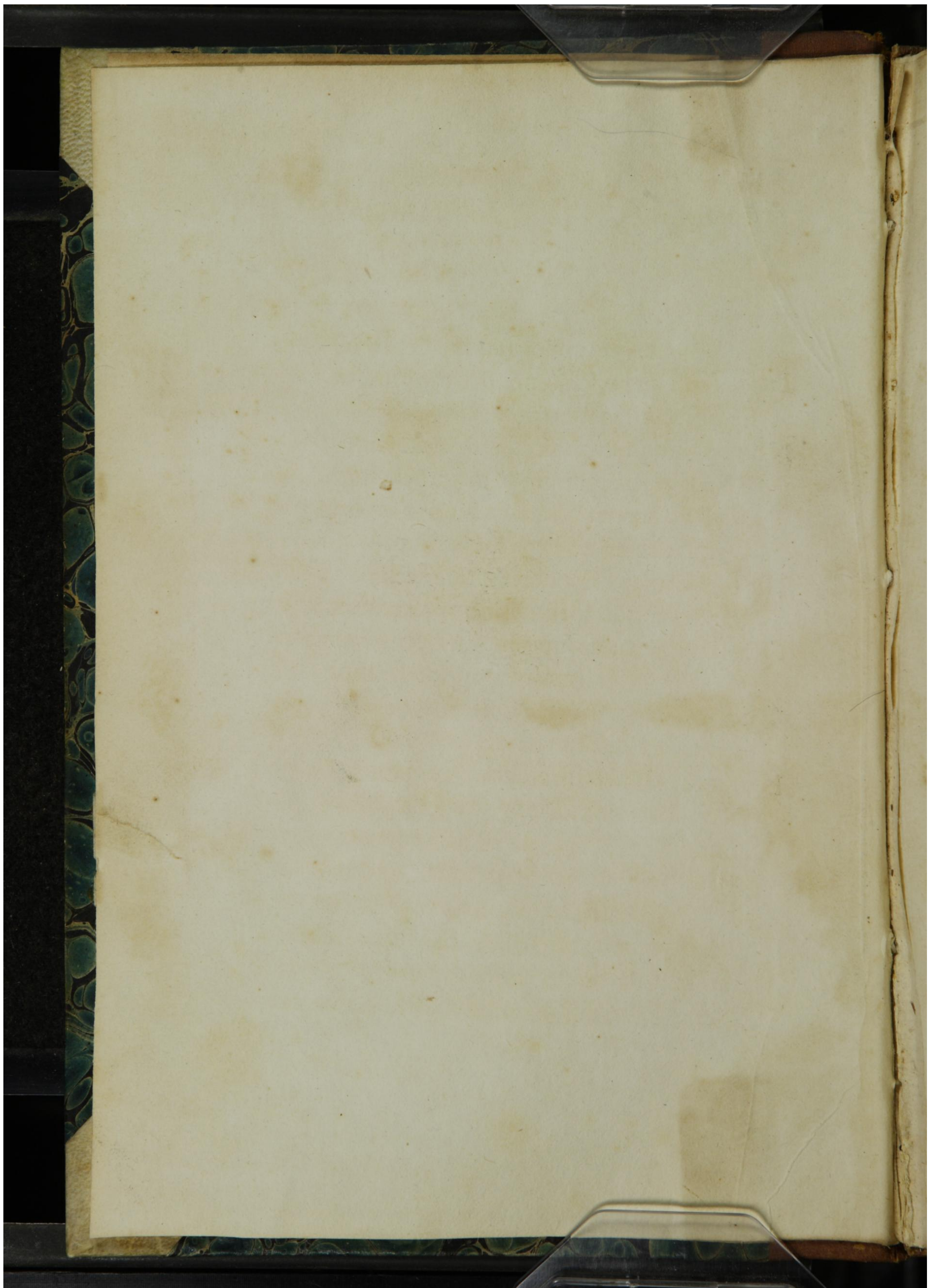

98
INCUNABULI
L
7
34
Biblioteca Nazionale Centrale - Firenze
1487

FRANCISCI ARRETINI ELEGIA AD PIVM.II.PONTIFICEM MAXIMVM

a D uaticani præclara palatia petri
V ade precor nostri diua Thalia memor.
I ngredere e pario sublimes marmore postes:
E t supera timido tecta superba pede.
N on reor oblitam penitus tibi qua sit eundum:
E æ tibi nunc primum nam patuere fores.
T e placido accepit Nicolaus lumine quintus:
D ignatus sancto sæpe fouere sinu.
I lle sui Nicolaus honos:et gloria sæcli
M axima:quo foelix principe roma fuit.
Q ui simulac diuus superas assumptus in autas:
P ro meritis fruitur splendidiore domo.
T uq; tuæq; diu moestæ siluere sorores:
C astalius sicco tabuit amne liquor.
N ullus apollineo finxit noua carmina plectro:
N on uestrum cuiq̃ non elyconis amor.
A t nunc ingenium solitasq; resumite uires:
P laudite:iam uester regnat in orbe Pius
L acte Thalia tuo teneris eductus ab annis:
P hoebeoq; sacrum cinctus honore caput.
N unc opus est grandi uersus cantare coturno:
N unc aliam poscit noster Apollo lyram.

a

Te dea te nunq̃ tanto iactabis alũno
Post pyrrham: & sæuas deucalionis aquas.
Non si meonii: redeant & sacra maronis
Carmina: pelidæ uel phrygis arma ducis
Hic pius æneas nulli pietate secundus
Hetruria & ueteres quem genuere senæ.
Hic pius æneas christiq; uicarius orbi
Moribus & iusto præsidet imperio.
Quo duce iam florent studia: & Pax aurea terris:
Aurea iam redeunt sæcula: uirgo redit.
Quo duce barbaricas iam pridem passa secures
Excutiet tellus turpe pelasga iugum.
Et pius infandi rabiem prostauerit hostis:
Et scelerum poenas teucria falsa dabit.
Parnasiusq; biceps natusq; ad sacra citheron
Peneiq; comis flumina laurigeris
Deposito ueteriq; situ turpiq; senecta
Principis accipient ora serena sui.
Tum uos antiqua repetita sede canetis
Aeneæ laudes: pontificisq; Pii.
Hæc ego uaticinor ueniẽt: tu diua superbum
Iam pete foelici sedula limen aue
Et reuerenter adi: maiestatemq; uerendam
Dic saluam: si te nesciet: ipsa refer.
Hunc tibi franciscus tusca de gente libellum
Has cynici supplex mittit epistolulas.

Quas pie summe tui pater et spes unica sæcli
Vt solitus: placidis accipe luminibus.
Non tamen ignorat quanto maioribus ipse
Laudibus: & quanto dignus es ore cani.
Illi non animus: desunt pater optime uires:
Quod nequeunt humeri ferre: recusat onus.
Nec pelago fidit parua se naue uadosi:
Littora contentus summa secare maris.
Qualiacunq; igitur minimi munuscula serui
Quem geris æterni summito more dei
Sic hominum mundiq; diu moderatus habenas
Candidus exuperes serius astra Pie.

FRANCISCI ARRETINI AD PIVM PONT. MAXIMVM IN DIOGENIS EPISTOLAS PROEMIVM

d IOgenis philosophi epistolas nuper a me e græco in latinum traductas cui potius dicare et possum et debeo q̃ sanctissimo nomini tuo beatissime pater Pie? Nõ ꝙ exiguum munus et tua indignum maiestate: et ingenioli mei uires non intelligam: sed ꝙ pro suis erga me: et studiosos oẽs immortalibus meritis omne meum studiũ quãtulũ cunq; laborem: uigilias. iure optimo sibi uẽdicat cle

mentia tua. Verũ si recto iudicio quæ te digna sunt uellemus dũtaxat intueri: uix unus aut alter: ne dicã nemo hac nostra ætate merita sanctitatis tuæ laudes: nedũ oratione unq̃ assequi cõplectiq; possent. Nam ut id quod maximũ est i præsentia taceam: te sũmũ pontificem: christi uicarium: alterum deum in terris. Quo nihil admirabilius: nihil sanctius intuemur. Quãti existimandũ est: ꝙ tãtam & tam amplissimã dignitatẽ ĩnumeris: maximisq; uirtutibus: præstãtissi mo ingenio: clarissimis artibus sũmo studio: & labo re comparatis exornas: auges: illustras. Quæ cũ non opinione quadam: sed certitudine: nõ auditu: sed ui su ipso: non unius aut alterius prædicatione: sed to tius orbis testimonio luce clariora in te appareant: Quid admiramur ꝙ ex tãto & tã clarissimo reueren dissimorũ patrũ ordine: & uere uniuersi orbis cardi num omnes uno ore te sũmum pontificẽ iam pridẽ fore augurabantur. Siue. n. religionẽ: siue clementiã siue animi magnitudinẽ: siue bonarũ artium studia intueri uelimus: ad hunc te summi pontificatus api cẽ iure ipso quiuis ascendisse profiteatur necesse est. Sed longius q̃ institueram studio utinã nõ audacio re profectus sum. Neq;. n. huius loci neq; meæ facul tatis est innumeras maximasq; Pii põtificis uirtutes cõplecti. Quãobrem ut ad Diogenẽ nostrũ ueniam nihil mihi i hac præfatione de eius uita & moribus

ut in phalaride feci ſcribendum duxi. Illius.n.uitæ nulla fere mẽtio apud latinoſ:parua apud græcos ferebatur. Ideo mihi uiſum eſt tãtum uirum pro uirili parte noſtris hominibus notum facere:& Phalarim noſtris tandem donare latinis. De hoc autem & alii nonnulli:& in primis Laertiuſ Diogenes ſcriptor ac curatiſſimus diffuſe eleganterq; oĩa digna memoria complexus eſt:& ex his epiſtolis plane intelligi poteſt qualis uir fuerit. Quẽ ego uirũ uel maxime ĩ humanis rebus cõtẽnẽdis admiror: ut homo nõ ſtultus:nullius odio:aut inuidia: omni affectu uacuus: tam libere in oẽs loqueretur. Cõfero.n.nõnũq̃ Diogenem noſtri ſæculi hominibuſ:quibus ob uirtutis ſtudium & humanarũ rerum cõtemtũ tot tantaq; ab ĩmortali deo præmia præponuntur. Nullũ tamen uidere mihi uideor:qui uel ĩ mediocris fortunæ homines ea dicere auderet:quæ nulla eiuſmodi ſpe ĩ Alexandrũ macedonem noſter Diogenes. Opeprecium igitur uel hac ſaltẽ gratia noſtræ religionis hominibus fore arbitror:ſi nõ aliorũ relatũ:ſed ſui ipſiuſ uerbis Diogenẽ eloquentẽ audiant:& q̇d de fortunæ & corporiſ bonis ſenſerit ĩtelligãt. Sed hæc & alia ĩ hoc uiro admiratione digna longe melius poterit tua ſapiẽtia iudicare:cui ſi ſtudiũ meũ nõ ĩgratũ ĩtellexero alia & fortaſſe maiora tuo præſtantiſſimo iudicio cõfirmatus aggrediar. nũc ad ipſũ diogenẽ ueniamus. Diogenis 1 aug.

Diogenes Crateti.S.D.

a Vdio q̃ iniquo animo feras ꝙ athenienses ebrii me uerberarunt: & grauibus contumeliis affici sapientiam conquereris. Certo tamen scias ueli Diogenis corpus ab ebriis uerberibus affectum Virtutem uero minime. Quippe quæ neq; honestari possit a prauis neq; uitupari. Diogenes igitur nullã accepit iniuriam: sed atheniẽsis populus. Ex quo nõnulli uirtutem contẽnere uidẽtur. Itaq; pp unius amentiam publice ĩsipientes peunt: cum quæ nulli omnino usui sunt cõsulant: & exercitum parent ubi qete uiuere oporteret. Quod si a pĩcipio suam cohibuissent: stultitiã: nunq̃ i huiusmõi mala ĩcidissent.

Dio. Megasteni.

m Vlta quæ Peræ nostræ oneri erant abiecimus Thebane Megastenes catinũ uidelicet & poculum: cum alterius loco pane: ĩ quo cõcauum est: alterius manu uti me posse ĩtelligam. Neq; me pudet huius doctrinæ auctorem q̃uis puerum ostendere. Non. n. decet utile ad libertatem assequendam inuentum contemnere sed complecti:

Dio. Timomacho

n On uidẽtur mihi oĩa nostra ĩ uirtute cõstituta esse: quoniã multorũ uoluntas tollit dignitatem. Neq; meliti filius cum diceret Iouem patrem hominumq; deũq;: illum honore affecit: sed minuit

Pera pellis e a collo usq; ad lu[mb]os pendens. a quo pera sacculi genus. et hinc Peram viatoriam vocamus. qua pane et aliquid opsonii gestare viatores solent. quemadmodum poculum viatorium quo vinum. et eius diminutivum est Perula.

potius. Graue nãq; est: ut quos parentes ob morum prauitatem abdicant: eos filios Iouis esse credamus. Ea igitur canis sola poterit quæ secũdum uirtutem efficiuntur.

Dio. Metrocli

a Sseris ut audio nihil mirum ꝙ duplex palliũ & peram ferimus. Ego autem neutrum horũ admiratiõe dignum plane cõfiteor: sed bonũ utrũq; cum spõte ꝓficiscitur. Siquidem nõ corpus dũtaxat hac uictus tenuitate uti oportet: sed etiam una aĩam Neque multa promittenda sunt: facienda autem quibus nunquam contenti sumus. Sed uitæ uerba cõsentanea ostẽdere: et quæ audeo facere: ea et testari decet Fortasse atheniensem populum aut corinthiorũ in quos testes me dicere suspicaberis: meam dico animam: quam mea peccata latere minime possunt.

Dio. Megasteni

p Etii abste domum & mihi gratiam habuisti: Deinde cum cocleas cõsiderarẽ: inueni mihi domum uentorum remedium: dolium uidelicet in metroo. Ab hac igitur cura me absolui. Quare gratulare nobis naturæ inuentoribus.

cocleas

metroo

Dio. zenoni

n On iccirco parẽtibus gratia habenda est: ꝙ me genuerũt. Quoniã res humanæ natura

non qualitate proueniunt. Confusio. n. elemẽtorum ꝑcreationis causa est. Atqui eorum quæ præter sententiam & uoluntatem fiunt: nulla habenda est gratia. Generatio autem rem ueneream sequitur: hoc est uoluptatem. Nõ generationem meditatur qui generat. Has ego uoces omni penitus affectu uacuas uates supbæ uitæ cõtrarias esse ꝓfiteor. Quod si cui fortasse duriores uidebuntur: natura eas & ueritas attestatur: & eorum præterea uita: qui nulla animi elatione sed cum laude uitam agunt.

Dio. Metrocli

a Vdio te de uirtute ad nos scribere: & familiaribus polliceri oratione tua nos adducturum ut de te recte sentiamus. Ego autẽ tyndari filiam nõ laudo: quæ medicamentũ ad dolorem leniẽdum uino imiscuit: quoniam sine uino afferre id oportuit. Tu quidem nihil studioso homine dignum præ te tulisti: Sed litteris te nobis persuasurum arbitraris. Hoc habui quod ad te scriberem: ne ꝑ inania: sed tu ipse coram nos alloquaris.

Dio. Phanomaco

a Deo mihi uita incerta est: ut dũ hãc ad te epistolã scribã me uicturũ dubitem. Feci autẽ ea dignum monumẽtum. Diuina. n. q̃ humana maiora sunt. At unum nobis dũtaxat certissimum est corruptio post generationẽ. Quod cũ mihi dubiũ mini

me sit: inanes corpusculi nostri spes & breui euolantes abiiciẽdas: ne ue supra hoĩem sapias admoneo.

Dio. ad Aristyppum.

s Ignificas mihi macedonũ regem uidẽdi nostri desiderio teneri: bene aũt fecisti: ꝙ illi macedonas præposueris. Nosti. n. nos nullius imperio parituros. Videre autẽ meũ animũ: & me tanq̃ hospitem accipere nemo uelit. Quod si Alexander & uitã & uitæ nostræ rationes cognoscere cupit: ei ĩ memoriam reducas: tantum athenas a macedonia: quantũ macedoniã athenis abesse.

Dio: Metrocli

s I uis bonus & benignus uideri: tuis abiectis facultatibus pallio indutus ad nos uenias. Sed non potes Ephestionis nanque foemoribus teneris.

Dio. Monemo

r Ogarunt me magarẽses adulescentuli ut tibi menodorũ philosophũ cõmendarẽ: ridiculã sane cõmendationem. Nam ꝙ homo sit: ipsa hominis effigie: ꝙ philosophus: uita & moribus cognosces. Qui. n. bonus est ꝑ se ipsum cõmendatur.

Dio. Menodoro

L Orinicus larisseus auditor noster argos clarũ equis oppidum uidere cupit. Qui abste non multa cum philosophus sis postulabit.

Dio. Olympiadi

r Eprehendis uitã noſtrã tanq̃ laborioſã & pp eius aſperitatẽ omnibus odioſã. Ego aũt ſpõte mea eam cõplector: ut quicũq; me imitantur non omnino uoluptatibus dediti uideantur.

Dio. Timomacho

p ythagoras Euphorbiũ Panthi filium ſe fuiſſe dicebat: Ego autẽ cũ eſſẽ iuuenis: me Agamẽnonem fuiſſe memini. Sẽptrũ nãq; meũ baculus eſt: & ſagũ duplex palliũ. Sacculus uero ob pellis imitationẽ clipeus. Quod ſi comã nõ nutrio: iuuenis tũc eram agamẽnon: nũc ſenex: caluus factus ſum. Huiuſmodi merito & ſentiri & dici poſſũt ad eum qui ſe ſapientem profitetur.

Dio. Crateti

l Acedemonii cõtra nos legẽ tulerunt ne ſpartam accederemus. Sed tu nil nos reueritus nomine tãtũ cynicæ ſectæ uteris. Miſeri ſane qui odio habẽt quæ uelle ſectari uidentur. At ego ſolus uirtutẽ ſequor: nec queq̃ noui q tenuiori uictu uixerit: q̃ ego. De difficiliũ aũt rerũ tolerãtia qſnã præſẽte Diogene gloriabitur? Præterea nõ eſt conſentaneũ ut lacedemonii fortitudinis oſtẽdẽdæ gratia ſine muris ſpartã habitent: ĩcuſtoditã autẽ aĩam affectibus prædam reliquãt: neq; ullũ ei præſidium ĩponãt: & cũ finitimiſ maximo terrori ſint: ſuis ipſi morbis ſe pire

patiãtur. Quippe q̃ uirtutẽ expellũt: q̃ sola aio bene ualere: & quo cõficiuntur morbo liberari potuerũt.

Dio. Megastheni

u Eni mi pater athenas: ubi cũ Socratis socium foelicitatẽ docere itelligerẽ: ad eũ audiẽdũ ꝓfectus de duabus ad illã uiis differentẽ inueni. Neq; plures esse dicebat. Alterã longã: breuẽ alterã. Licere ãt cui utrã uelit deligere. Quibus auditis nihil tũc: sed deinde reuersus rogaui: ut eas mihi uias ostẽderet. Is ꝓpere se sella exurgẽs i urbẽ primũ. inde arcẽ uersus nos duxit. Cui cũ appropiquaremus duas nobis uias ostẽdit: & quidẽ accliues. Verũ alterã breuẽ ãgustã & aspã: lõgã alterã: latã & facilẽ. Ibi tum cõsistẽs: hæ iquit duæ uiæ ad arcẽ ducũt: huiusmodi sũt quæ ad foelicitatẽ: cuiq; utrã uelit deligẽdi optio datur. Verũ alii breuioris uiæ difficultate pterriti declinãt: & lõgã hãc capescere aggrediuntur. Ego cũ tolerãdis laboribus meliorẽ me euasurũ intelligerẽ: accliuiorẽ illã et aspam mihi delegi. Nã q̃ ad foelicitatem ꝑpat: eũ & ꝑ ignes & enses uadere oportet. Hæc ille Qui cũ mihi quoq; hãc uiã aggrediẽdam psuasisset ueste me et tunica exutũ palliũ iduit: et sacculũ pane poculo: catino: grauẽ humeris iposuit. Extra gutum et strigilem suspẽdit: præterea et baculum dedit. His ego ornatus rogaui cur pallium iduerit. Qui respondit ut te utroq; exerceã æstiuo calore & gelu hiemali

sella hic ꝓ sedis ponit. Vie felicitatis. Dari optione.

Quid inq̃ nõ simplex dedisti? Minime quidẽ. Esset enim ĩ æstate nimie uoluptati: in hierne autẽ supra humanas uires intolerãdum. Tum ego. Ecquid me sacculo onerasti? At ille. Vt quocũq; p̃ domos mẽdicando circũferas. Quid poculo & catino? Quoniã & sitire te & esurire: & iccirco cibo uesci oportet. Quid gutum & strigilem addidisti? Alterum ad laborum lenimentum: alterum ad sitim squaloremq; tollendum. Quid baculum? Ad cautionẽ. Ad quam? Ad quas dei in poetas utuntur.

Dio. Megasthen i

a Scendi post certamẽ in olympia: postridie Cicermus Pancratii luctator olympiaca corona ornatus cũ amicorũ turba domum rediẽs in itinere mihi obuiã factus est: Cui cũ manũ dedissem: desiste inq̃ infoelix ab hac miseria: & hũc animi tui fastum deponas quæso: q̃ ab olympiaco certamine incognitus ad parẽtes tuos reuerteris. Et dic oro: qua nã gratia adeo elatus es? Quid sibi uult corona? Quid palma in manibus? Quid tanta sequentium turba? Tũ ille. Quoniam in certamine omnes uici. O rem mirã inquam. Iouem ne & fratrem uicisti? Minime. Sed quid? singulos ne in certamen prouocasti? Neq; hoc quidem. Quid tãdem? Nunquid ab aliis uictos sortitus uicisti? Etiam. Et quonam pacto qui aliis succubuerunt: qui certabant eos te uicisse profiteris.

Quid præterea uiri ne erant dũtaxat qui certabant? Non. uerum etiam & pueri. Nũquid & hos fortiter superasti? Minime. non. n. meæ sortis erant. Et quid omnes ne tuæ sortis homines abste uicti sũt? Etiam dic inq̃ quæso. Nũquid tuæ sortis homines perfecti sunt? Sane perfecti. At Cicermus cuius sortis homĩes uicit? pfecte igitur Cicermũ uicisti? Minime inquit. Si ergo neq; pueros neq; perfectos superasse te dicis: Qua ratiõe te oẽs uicisse audes affirmare? quos nũq̃ habuisti aduersarios? Viros tota græcia atq; asia cla rissimos? Age fortiores ne q̃ tu: an pes? an iferiores? Fortiores. Fortiores ne q tibi succubuerũt: appellas pares? & quo nam pacto pares uincere potuisti: cum te inferiores non fuerint? Tum inferiores inquit. Et quid inquã a tanta animi elatione non cessas si infe riores uicisti? Gloriaris perinde. n. ac si solus id face re potueris & non quilibet. Ecquis nã est: qui inferio res superare non possit? Omitte igitur hæc Cicerme: neq; huiusmodi certamine neq; aduersus homines quibus inferior paulo post uel senectute futurus es contende: sed quæ uere bona sunt complectere: & in telligas: non qui ab hominibus: sed qui animo uer berantur fortes & constantes esse: neq; loris aut pu gnis: sed pauptate: dedecore: ignominia: exilio tole rantia: edoceri. In his contẽnẽdis te exerceas. Hoc. n. pacto & beate uiues: & forti animo morieris. Sin illa

Pulcherrima Diogenis.

prosequeris: uitam miseram duces. Hæc cum admonerem: & palmã abiecit & coronam: & ut ab instituto & opinione sua desisteret ꝑsuasus abiit.

Dio. ad Aristyppum Cyrenaicum

a Vdio te cõtra nos exerceri: & apud tyrãnum singulis diebus nostram exprobrare paupertatem: ꝙ aliquando ad fontem olera lauãtes in panis obsonium nos reperisti. Ego autem quodammodo admiror beate Aristippe: ut qui uirtutem laudant: paupertatis accuses: & maxime cum Socratis auditor sis. Et me ꝙ idem pallium & hieme & æstate induor: cum mulieribus mihi commune: quod obsonium nõ ex hortis neq; ex popinis mihi compo: sed ex gignasiis. Sed tu mihi ꝑꝑ siculas mensas oblitus uideris: & ego tibi non reducam ĩmemoriam quãti sit paupertas: maxime athenis: neq; me eius excusabo. Nõ. n. ego in te ut tu in alios bonũ repono. Satis tibi sit. quod mihi de me ipso credo. Cõmemorabo auté tibi aliquando Dyonisiũ & beatas eius quæ te delectant consuetudines cum uariis conuiuiis saturaberis. Ex quibus nos nãq; perturbamur homines alios uerberibus affectos: alios cruci affixos: in ergascula alios coniectos uidebamus. Aliorum præterea uxores ad iniuriam raptas. Aliorum filios & seruos complures non unius tantum: neque ipsius tyrãni sed profanæ etiam multitudinis. Necnõ & te ad ne

cessitatem bibentem:stantem:ambulantem neq; potentem propter aureas pedicas effugere. Hæc ego pro illis tibi obprobriis tibi inquam commemorabo. Nos ut uiuamus lauare olera nouimus: Dyonisii fores seruare ignari. & profecto melius q̃ uos qui Dyonisio consulitis: & uniuersæ siciliæ imp̃atis. Verũ esto: quæcunq; aduersum nos dicis intelligas: & uerba ab effectibus non dissentiant. Omnia. n. apud Dyonisium bona uerbis tenus sunt. Libertas autem quæ sub Saturno fuit in uescẽdis pultibus iuenitur

obprobriis

Pultibus

Dio. Phanomaco

Glutine

s Edebã in theatro: & libellos glutine resarciebam. Venit Alexãder Philippi: mihiq; tantũ e regione appropinquauit: ut soli se opponeret. Ego cum papiri scissuras uisu nõ amplius essequerer: sublatis oculis præsentẽ agnoui. Tum ille porrecta dextera me nomine appellauit. Ego cõtra: uere inq̃ insuperabilis es adolescens: cũ parẽ diis habeas potestatem. Ecce. n. quod dicũt solẽ lunæ obiectu laborare: Idem & tu tuo obiectu effecisti. Tum Alexander iocaris inquit Diogenes? Quid iocer inq̃? nõne uides me incoeptam op̃am tua causa intermittere? cũ non clarius q̃ noctu ituear: & cũ nihil præstet mihi ĩ præsentia disputare cõpellor. Nihil inquit præstat tibi Alexander: ne minimũ quidem inq̃. Nullũ. n. rebus meis bellum indicit: nihil mihi eripit. Quẽadmodũ

macedonum lacedemoniorũq; & aliorum quorũdã opes. In quibus singulis rege opus est. Propter pau pertatem inquit præstat. Quã inq̃ pauptatem? Tuã inquit: cum adeo mendicus sis : ut omniũ ferme in digeas. Ad hec ego. Nõ est Alexãder pauptas carere pecuniis: neq; malũ ẽ mẽdicare: sed oĩa cupiditate cõ plecti: & uim iferre: quẽadmodũ uos. Præterea meæ pauptatis fõtes terra: spelũcæ: pelles satisfaciunt. quo rũ gratia nemo cũ terra aut mari bellũ gerit. Sed scito nos ut geniti sumus ita uiuere. Vestræ autẽ sortis ho minibus neq; terra sufficit: neq; mare. sed his relictis in coelum contẽditis. neq; Homero creditis. qui ad nostram emendationem ne horũ cupiditate mouere mur: diuersorũ generũ supplicia describit. Hæc ego cum rationibus confirmarẽ: plurimo rubore pfusus Alexãder ad quẽdã ex sociis cõuersus Nisi essẽ inqt Alexãder Diogenes esse uellẽ. Inde me plurimũ hor tatus ut secũ militarem uix a me dimissus abiit.

Dio. Olympiadi.

N Oli dolere cũ familiaribus Olympias q̃ pal lium induor: & hostiatim panẽ mẽdico. nõ enim turpia sũt: & libero homine: ut iquis: indigna: sed bona & arma cõtra eos: qui falsis utũtur opinio nibus: qui uitæ bellum indixerunt. Hæc ego nõ ab Antisthene primum didici: sed a diis & heroibus: & iis qui ad sapientiã totam græciã conuerterunt: Ho

mero uidelicet & tragediarum ſcriptoribus. Hi nãq; Iunonem Iouis coniugem in ſacerdotis faciem uerſam tali habitu fuiſſe ſcripſerunt.

Inclita per ſacros cogentem numina fontes
Inachidas uitæ præſtantes munera nymphas

Et thelaphum Nerculis filium cum argos proficiſceretur: noſtro longe abiectiori habitu extitiſſe: cum ĩ fortunæ auxilium uili panno corpus tegeret. Et Vlixem laertis ylio domum redeuntem ſciſſum amiculum & fumo ſordidatum operuit. En age olympiaſ Nunquid hic meus habitus & mendicatio turpia tibi uidentur? an potius & mira etiam regibus: cuiq; ſapienti ob tenuitatem expetẽda. At Thelaphus reparandæ bonæ ualitudinis gratia. Vlixes ut procos iam pridem infenſos ulciſceretur: huiuſmodi habitu latuerunt. Ego uero ut foelicitatem conſequar: cuius minima particula eſt Thelaphi bonũ. Vico enĩ falſas opiniones: quarum gratia non unum dominũ eligimus: fugio morbos & forẽſes calamitates. Peragro liber ſub Ioue uniuerſam terram: neminẽ ne magnos quidẽ dominos formido. Quod ſi hæc mea epiſtola qua me longe meliores pallio & pera panẽ etiã ab ĩferioribus mẽdicare oſtendi tibi cõſolationẽ attulerit: grãs hẽo: Sin minus: fruſtra dolore afficeris

Dio. Maronicenſibus

r Ecte feciſtis ꝙ ciuitatis nomen meliore appel

b

thelaphus Herculi filius fuit.

latione mutastis: pro maronia.n. hipparchiá uocari maluistis. Ná satius é ab Hipparchia foemina quidé uerũ philosophiæ studiosissima: q̃ a Marone uiro te mulẽto appellari.

Dio. Crateti

a Vdiui te uniuersum patrimoniũ tuũ in fiscũ cõtulisse: & ĩ medium clara uoce prædicasse Crates Cratetis filius Cratetẽ liberũ fecit: & hoc do no uniuersam ciuitatẽ delectari: nosq; admirari taliũ uirorũ artifices: & hac gratia uoluisse nos athenis ad se accersere: nisi tu sentẽtiæ nostræ haud ignarus dis suasisses: laudo animũ tuũ: & te res tuas in publicũ contulisse maiorem in modum letor. Quippe qui ocius expectatione melior q̃ opinarer euaseris. Verũ tu q̃primũ ad nos redeas uelim. Adhuc enĩ opus est ut in aliis exercearis. Siquidẽ minime tutũ est ut illic morá trahas: ubi tui similes nõ ĩuenias.

Dio. Metrocli

n On solum panis: aqua: cubile: palliũ: mode stiá me docent & tolerantiá: sed si ita dicen dum est etiá pastoralis manus. Vtiná primũ illũ bu bulcũ cognouissẽ. Curæ igitur hæc tibi sint quocũq; properaueris. Est enĩ uitæ nostræ consentanea. Incõ tinẽtes autẽ mulierũ cõgressus lõgũ ocium postulá tes ualere iubeas. Non enĩ honorabile est secundum Platonẽ ut pauper id expetat. Ille autẽ perbreui uia

ad foelicitatē properat: Mulierū cōgressus utilis: sed quātū hoc multitudini detrimentum afferat: ab his qui didicerūt intelliges. Tu noli ab incoepto desiste re. Noli inquā: & siquis huiusmōi gratia uel canem uel aliud quiduis appellet.

Dio. Metrocli

n Oli stolæ Metrocles & nomini & uitæ tātū cōfidere: sed etiā petēdo hominibus necessaria: nō. n. turpe est. Nā reges & pricipes a subditis pecunias: milites: naues: & q aduersa laborāt ualitu dine: a medicis remedia. Amātes ab iis q̄s i delitiis habēt oscula & cōtactus postulāt. Et Herculē ferunt ēt a sensu carētibus uires accepisse. nō tamē gratuito petēdū est: neq; ut deteriora: sed ad salutē oium natu ræ necessitatē patere oportet. Quod cū feceris: Hercu lē Iouis filiū imitare: ut scilicet maiora reddas q̄ ac cipias. Quorsū hæc? Quod nō ad ueritatē est gloria p qua ubiq; cōtēde: & si nihil cōseq̄ris. Bona. n. quæ dā cōsuetudo est huiusmōi: aduersū hæc bellū ferūt Socratē dicere: Bonos nō petere: sed postulare. Eorū . n. oia esse queādmodū & deorū. Qđ hic colligere conabatur: quoniā dii oium domini sūt. cōia āt ami corū. Qui bonus ē: is deo amicus ē. petes igitur tua.

Dio. Timomacho

u Eni cizicum: ubi inter deambulādum ianuā quādā his uersibus iscriptā cōspicatus sum.

Natus Iouis fortiſſimus uir Hercules hic habitat. In
tret hanc domum nihil mali. Conſtiti: & cũ legiſſem
prætereuntem quendam ſciſcitatus ſum. Quis & un
de eſſet earũ ædiũ dominus. Qui cũ me cibi petẽdi
cauſa rogaſſe arbitraretur: reſpõdit. Neq̃ homo dio
genes; ſed abi hinc. Tunc ego mecum. Profecto hic
mihi uidetur quicũq; ſit: ex uerbis ſuiſ hoſpitiũ clau
ſiſſe. Inde paulum ꝓcedens alias fores conſpicor eo
dem inſcriptas iambico. Hic inquam quis nam ha
bitat. Publicanus inquit homo uulgaris. Tũc hanc
ne malorum ianuæ inſcriptiõem habẽt: an bonorũ?
Vtrorunq; inquit. Hic ego. Et qua nam gratia? ſi ita
uobis expedit hoc iambico portas ciuitatis nõ ſcribi
tis: ſed domorum fores: quæ Herculem capere non
poſſunt? Aut. n. ciuitatem hanc inſcriptionem habe
re oportet nõ domos: aut publica uobis mala noce
re nõ poſſunt: ſed priuata. Neſcio inquit ille Dioge
nes quid tibi reſpõdeam. At ego. quid inquam uos
ciziceni malum arbitramini? Morbum inquit: pauꝑ
tatem: mortem: & id genus alia. Hæc arbitramini ſi
domum ueſtram ingredientur: uobis nocumẽto fo
re: ſi nõ ingredientur. Minime. Quid ni inquit? Sũt
hæc inquit ut dicis? Sed nunquid ſi ea uos mala nõ
attigerint ledent? Minime. Sed ſi attigerint. Domi
igitur attingere uos poſſunt: non in foro. Eſt ne ali
quis qui dũ in foro ſumus malo interdicat: ne nos

attingat non autem domi? Quid nam tibi respōdeā inquit nescio. Quid præterea malum ne cum domū uestram ingredietur uos ledit: an cū uos ipsos? Cum nos inquit. Ergo cum opus esset uos: iambico inscribitis ianuas. Et quonam pacto Hercules cum unus sit tot potest domos habere? In hoc sane maxima ciuitatis uestræ stultitia ostenditur. Et quæ nā inquit decētior fieri posset īscriptio? Oportet ne inquā oīo ianuam inscribi? Sane inquit. Tum ego. Audi igitur hic pauperies habitat: intret nihil mali. Ad hæc ille. Dic quæso meliora. Nam malū est? Malum inquit uestra non mea sententia. Sed nunquid lydorum boues consumit paupertas? per deum non ne malum est. Et qd nam facit inquā: quāobrē malam dicis famem inquit: frigus: contemtum. Sed nihil horū quæ dicis: facit paupertas. Nūquid fames? siquidem multa humi nascuntur: quibus & famē possumus & frigus depellere. Neq;.n. reliqua quæ nulla sunt animātia frigus sentiunt. Natura inquit ita muta instituit. Tū ego. Homines ratio ita facere edocet. Verū multi dissimulant propter mollitiem. Sed habent in hac uita auxilia animalium pelles: ouium uellera: ædificiorum & domorum parietes. Neq; propterea contētum parit paupertas. Aristidem equidem pauperem aliquando uectigalia exigentem nemo contemsit.

Neq; Socratē Sophronisci filiū. Siquidē paupertas nemini detrimēto ē: sed malitia. Quid inq̄? apud nos huiusmodi paupertas est: ut sit uestra sententia eligē da: uerum innumera a uobis mala abigit. Quæ nā dic quæso? inuidias: odia: calūnias: parietum perfossiones: cruditates: tormenta: alios morbos q̄grauissimos. Inscribite igitur ianuas uestras non Herculem apud uos sed paupertatem habitare. Siquidem quæ Hercules interimere potest monstra: ea nullā uobis formidinem incutiunt. hydra uidelicet: tauri: leones cerberi: quorum nōnulla ipsi uenatu persequimini. Verum quæ paupertate abiguntur ea molesta sunt: & q̄dē modica īpēsa custodem uestram aletis paupertatem. In Hercule autem multa consumetis. Sed infamis inquit paupertas est: Hercules gloriosus. Tibi inquam paupertas infamis est: Augeæ uero: & Diomedi thraci: & aliis Hercules. Ad hæc ille. Non psuades mihi Diogenes ut paupertatis nomine ianuā inscribam. Quare aliud inuenias ut herculis inscriptionem tollendam mihi persuadeas. Inueni iquam audi. Hic iustitia habitat? nihil ineat mali. Tum ille assentior tibi inquam. Non tamen ut Herculem deleam: sed iuste ascribam. Recte facies inquam: quod cū scripseris: supinus dormias ut ulixes: neq; quicq̄ amplius uereare. Faciam inquit: & tibi habeo gratiā

ꝙ nos a prauis affectibus liberos Diogenes reddidisti. Hæc i cizico amice Timonache correximus.

Diogenes Policei

p Vdeat te eorũ quæ mihi minaris. Sed quid tibi nõ obsequor? ne Eriphile peior euadã. Neue meos mores male permutẽ. Ita ne me facturũ cẽses: & rationes me sequi nõ recordaris? Minaris aũt cantaridis minas: hoc est mortẽ. Neq; intelligis hoc pacto te mihi potius dissuadere. Est. n. qui nostri curam habet: & malorũ operũ debitũ suppliciũ exigit. uiuentibus quidẽ simpliciter amor. Tuis autem decuplum. Hæc ego nulla minarum tuarum formidine ad te scripsi. Sed ut mei gratia malo aliquo afficereris.

Diogenes Monemo

c Vm epheso profectus essem: rhodum prope doliorum certaminis uisendi gratia nauigaui: egressus e naui oppidum ad Lacydam hospitem diuerti. Qui cum forte me applicuisse præsensisset: e foro discessit. Ego autem peragrata urbe nusquã ei obuiã factus: cũ eũ in urbe esse intelligerẽ: in deorũ hospitiũ me cõtuli libẽs. Post tertiũ uel q̃rtũ potius diẽ cum me in uia quæ ad castra ducit offẽdisset &: salutauit me: & domũ obtulit: & nihil ei successens ꝙ me tot diebus nõ conuenisset: turpe inq̃t Lacyda

ſi deos qui cum appellenti mihi domus tua claude retur benigne me ſuſceperũt:deſeram. Verum cum dii nulla huiuſmodi re offendi poſſint: ſed nos ob noſtram imbecillitatem ægreferamuſ:ueniam. Priuſ tamen ſi placet in gymnaſium exercitationis gratia aſcendamus. Nõ enim oportere arbitror:ſi ad te me lioribus relictis hoſpitibus diuertam: corpus cõtem nendum. Bene inquit dicis Diogenes. Neque ego te ut deos reliquas. Ego autem aſcendi: & in Lacydæ domum diuerti. Vbi apparatus erat: non qui natu ræ & humanæ neceſſitati ſufficeret:ſed inani opiniõi qua alii ſuperantur. Lecti namque ſtrati erant perq̃ ſumptuoſiſſimi & menſæ eregione:aliæ quidem nu ceæ:aliæ acernæ plenæ argenti fulgebant. Ibi & mini ſtri alii uaſa parabant:alii aliis uacabant miniſteriis. Quæ omnia conſpicatus in hoſpitium tuum inquã ueni Lacyda utilitatem aliquam conſecuturus. Tu autem inimicorum paraſti conuiuium Quare iubeaſ hæc omnia hinc auferri. Nos autẽ accipias ut heroas in iliade Homerus in pelle bouis ſilueſtris: uel ut la cedemoniis in thoris. Et ſine corpus quibus aſſue tum eſt: diſcumbere. Seruus hic unus ſit qui mini ſtret. Sufficiũt huic operi manus noſtræ etenim hac gratia uobis a natura datæ ſunt: pocula nobis ſint e uili luto fictilia. Potus ex fõte aqua. Cibus ſit panis:

pulmentum: sal uel nasturtium. Hunc ego uictum: hunc potum ab Antisthene didici nõ tanquam mala sed omnium optima: & quæ facilius inueniri possunt in uia: quæ ad foelicitatem ducit: quæ diuitiis omnibus præferenda: & maximo honore habenda est. Est uia in loco munitissimo & abrupto accliuis & ardua: Quam ob eius asperitatem uix nudi singuli superare possunt: ne dum onere aliquo & uinculis impediti. Sed neque qui rerum aliquid necessariarum paret. Inter eundum uictum inuenire possumus herbam aut nasturtiũ. Potum facillime aquã. Maxime uero ut ꝑfacile ãbulemus nasturtio aquæ leui pallio assuescere nos oportet. Suscipiendum cõtra terrena certamen. Nam in summo constitutus Mercurius proficiscentes perturbat qui iniquum uiaticum non habent: ii nulla cuiusquã ope iter faciũt. Huic ego uictui primum apud Antisthenem assuetus ad foelicitatis uiam uno spiritu ꝓperaui: & cum iuxta accederem: hæc inquã propter te foelicitas perpessus sum: Et profecto magnum bonum est aquã bibere: & nasturtium esse: & humi somnum capere. Tũ ego illa ego inquit hæc tibi q̃ facillima reddam: & diuitiis potiora: quas mihi homines anteponunt. Neque quem alant tyramnum intelligunt. Ex illo ego foelicitatis uerbis auditis nõ amplius illa exer

citationis gratia: sed uoluptatis comedi & bibi. Iu
uit me ad hāc rationē & consuetudo: quā quicunq;
contēserit: magnū accipiet detrimentum. Quare hu
iusmodi mihi Lacyda coenas parato. Id quod opti
mum in uita est foelicitatem secutus. Diuitias autē
his relinquas: qui ab recta uia aberrant. Qd si æquo
animo me audieris: illud dicā. Huiusmodi me sem
per in coenis in posterum & hospites accipias. Hoc
pacto nunquā qui ad te ueniāt hospites declinabis:
& qui ad te diuertere cessabūt sæpenumero quæres.
Ita oī carebis reprehēsione. Hæc ego rhodi apud La
cydā hospitē locutus sum.

Diogenes Monemo

C Vm certamina longius differentur: & tu iis
relictis in olympia te cōtuleris: ego qui ma
iorem ī modum his delector: alias nundinas expe
ctaui. Interea dum in foro cum populo uersarer: &
spatia quedam ultro citroque conficerem: & nunc
uendentes: nunc fabulantes: philosophiæq; aut uati
cinii professores intuerer: Quodam de solis natura
ac potestate disserente: & omnibus persuadente pro
dii in medium. Et quando inquā philosophe e cælo
descendisti? Qui cum nihil mihi responderet: & qui
aderant discederēt: solus cæli effigiem in cistella cō
ponebat. Inde ego uatē qui in medio coronatus se

debat pluris se faciēs q̄ Apollo diuinationis auctor prætergressus interrogaui. Bonus ne esset uates: an malus. Cum se optimū respondisset: Tunc ego sub lato baculo: Quid facturus sum inquam uaticinare. Te ne percussero: an non. Is cum parum percogita bundus tacuisset: minime respondit. Tum ego eum irridens percussi. Qui aderant acclamarunt. Ego ue ro quid acclamatis inquam. Num quoniam malum uatem deprehensum uerberauimus. Cū ii & alii qui in foro aderant auditis quæ feceram dimissis coro nis me ex illo sequerentur: & ego de tolerantia sæpe numero disputarem: mea uerba accipiebant: & ser monibus meis aut coenæ aderant. Propterea mihi alii argentum: alii argento non uiliora afferebant. Multi ad coenam inuitabant. Ego a frugi homini bus uictum capiebam: a malis minime. Et qui mihi ob ea quæ primū acceperā gratiam habebant. Iterū accipiebam a non habentibus autem nihil amplius Verū ab his quærebā qui mihi panē largiebantur: & a me fructū capiebant. Alios recusabā: minime lice re ratus ut ab his q nihil a me accepissent quicq̄ acci perem. Coenabā autem non apud oēs. Sed eos dūta xat: qui medicina idigerēt. Erāt aūt ii q psarū reges sectabātur. Discubui igitur apud ditissimū quendā adolescentulū in triclinio pictura auroq; oī ex parte Triclinia

q̄ornatissimo. Cum igitur spuere uellem excreaui & circumactis in omnem partem oculis: cum nullius mihi spuendi locus relinqueretur: ipsum inspui ado lescentulum. Qui cum de me quereretur: noie eū ap pellans. Quid inquam de me & nō de te ipso cōque reris? qui triclinii parietes & pauimēta tanto studio exornasti: & te dūtaxat iornatum reliquisti: ut aptis simus in quem spuerem locus uisus sis. Tū ille im peritiam nostram mihi arguere uideris. Verum non iterum hoc dixeris. Te enim ne pedem quidem am plius relinquam. Postridie eius diei suis distributis diuitiis: & peram & duplex pallium accepit. Nec ex quo i olympia ꝓfectus sum cōtigerunt.

Diogenes Crateti

e T ad statuas quæ in foro sunt accede: & pa nem pete. Hæc enī cura quodammodo bo na est. Inuenies enim homines qui minus q̄ statuæ sentiant: & spadonibus potius & scurris q̄ tibi quic quam largiantur. Noli admirari quisque proximum sibi & non qui longe abest ueneratur. Proximi autē sunt & qui multitudini placent spadones potius q̄ philosophi.

Diogenes Crateti

m Vlti cū breuē & facilē uiā que ducit ad foeli citatē esse audiunt: uolūt quēadmodū & nos

philosophari. Cum uero ad eam perueniunt: & eius intuentur difficultatem: tanq̄ fessi desistũt. Inde nõ suam mollitiem: sed torporem nostrum accusãt. Verum tu sine eos dormire in suis uoluptatibus: i quibus nõ eo labore uiuunt: i quo nos esse dicunt. Sed longe grauiori. Cuius gratia oĩ tempore turpissime seruiunt. Tu uero perseuera ut coepisti: & resiste pariter uoluptati: & annitere labori. Vtrũq; .n. nobis certare solet: & in primis esse nobis impedimento. Illa quidem q̄ ad turpia nos allicit: Hic q̄ metu nos a uirtute abducit.

Dio. Monemo

Curæ tibi sit ex hac uita migratio. Curæ autẽ erit: si te mori meditaberis: Hoc est si adhuc uiuẽs animam a corpore separaueris. Hoc. n. mihi uidetur Socrates appellasse. Siquidem meditatio res facillima est. Philosophare & considera quid tibi & natura & lege magis est cõsiderandum. In hoc dũtaxat anima a corpore sepatur. In reliquis rebus minime. Sed cũ uidet: audit: olfacit: gustat: adest corpus: quasi ex eodem capite utrũq; penderet. Cum igitur mortem non meditamur: molestior uitæ finis expectandus nobis est. Aia namq; quasi delitiis quibusdam amissis moerore afficitur: & summa cum molestia uita cedit. Et si philosophorum ais obuia fuerit in uia maiorem in modum laborat. Discedit. n. sine

duce in præcipitia hiatus flumina quoad ĩ ꝓfũdum deferatur. Siquidẽ omnes eã fugiunt utpote q̃ multa in uita cõmisisse existimãt: dũ deteriori parti totius pricipatũ pmiserunt: quo tãquã in peiorũ statu multa iniuste facere coacta est: Verum ubi optimã meditati erimus meditationẽ: & uita suauis ẽ: & mors minime molesta: & uia pfacilis: siqdẽ quicunq; ei aĩæ obuiã fit hospitio ĩ sũmis delitiis suscipit: & tãquã uenationẽ pulcherrimã sũmo cum honore ad claros ĩferorum iudices adducit. Ipsa uero ut quæ meditata sit sola uiuere: nõ moleste corpus relinqt. Præterea præcipuis quidem honor huiusmõi animis: quibus corpus nõ minimæ curæ ẽ apud ĩferos habetur. Credunt enim deditas corpori aĩas prauas & illiberales quæ autẽ ei nõ nimium afficiũtur: bonas: & nullius impio obnoxias. Quippe quæ ĩ uita oĩbus dominãtur & quidẽ impiose: Et ꝓpterea ad iusta dũtaxat: & quidẽ facillime eriguntur: nullis omnino uitiis obnoxiæ: quibus corpus eam cogit animam delectari. Quæ uoluptatibus dedita ẽ more piscis. uel alterius bruti subiecti deterioris imperio. Quod si te nõ meditaberis: hæc te sequẽtur: quãdo hinc migrare oportebit. Hic autem primum uitã dulcissimã uiues. Viues enim liber: imperabilis: nemini seruiens. Parum & ad corporis tantum necessitatem sollicitus: & ad totius alimentum tacendo: impãdo: aspiciendo quæ

dii hominibus modestis: & q a uitæ feritate cædium & rapinarum plena abstinent præparunt. Nulla magnarum & diuinarum rerum: sed paruarum & non hominibus tantum communium: sed mutis etiam cupiditas. Siquidem ob plurimarum rerum & edendi & bibendi: & rei ueneree apetitum omnes homines mali sunt & brutorum similes.

Dio. Eugnesio

u Eni megatis corinthum. Vbi in forum profectus ad puerorũ ludum constiti: Qui cum non recte uersus canerent: sciscitanti mihi quis nam ipsorum esset præceptor: responderunt. Dyonisium siciliæ tyrãnum. Quos cũ me irridere: neq; uerũ dicere arbitrarer: ludum ingressus sedato animo sedi illum expectans. Qui ĩ forum enim profectum dicebant: non multo post rediit. Tum ego assurgẽs his eum uerbis cõpello. q̃ non bene Dyonisi doces. Ipse uero me misericordia motũ existimans ob amissiam tyrãnidem & fortunæ mutationem: hoc ĩquit pacto Diogenes humanæ se res habent. Verum tu phumane facis: cũ nostræ misereris calamitatis. Cui ego uerum aperui. Nõ ꝙ tyrãnidem inquam amiseris: iccirco doleo Dyonisi: Sed qꝫ libere in græcia uersaris: quodq; a siculis calamitatibus liberatus es: quibus te assummi oportuit: cum terra marique mala commiseris.

Dio. Carnide

c Aptiões mihi & fallatias familiaris tuus Euremo proposuit q̃ maxime fieri potest elaboratas. Ego autem iis uirtutem honorari non censeo: si manibus et obscuris pixidibus similes sint. Sed uiuendi ratione quam nudam unũquenq; præ se ferre oportet. Nam post difficiles et elaboratas inquisitiones generosus & sapiens Euremo de maternis in patrem rebus tantum non nudus pugnauit: & sapientis pugnam nonnulli ex uulgi numero & uitiosi homines dissoluerunt. Oportuit enim si uirtutem familiarem habuisset: uel ab ipso principio pecuniarũ cohibere cupiditatem: quæ omnium malorum nõ honestissime philosophiæ causa est. Cuius officium est ut omnes cohibeat affectus. Verum athenienses uestra philosophantium sententia iis similes sunt: qui cũ se ipsos sanare nõ possũt aliis mederi ꝓfitentur.

Dio. Platoni philosopho

a bominaris pallium meum & perã tanq̃ mihi molesta & grauia: & uitæ nihil penitus conferentia. Nõ recte facis: tibi nãq; molesta sũt & grauia. Quippe qui in tyrãnorum cõuiuiis ĩmodice saturari & pecorum uẽtre: nõ animi uirtute ornari didicisti. Ego aũt ex quo uirtutem ãplexus sum maius q̃ddã q̃ cõtra uoluptatem tolerantiam etiam cũ liceat præ me ferendũ mihi ꝑsuasi. Siquidem præceteris homi

nibus me uitæ utilitatem afferre arbitror nõ tam ex his quibus utor: q̃ quibus talis appareo. Quis enim contra tam tenuem & paucis contentum hominem hostili animo pugnare aggrederetur? Contra quos autem huiusmodi delectantur impetum facerent? Nonne contra regem aut populũ. Ex his igitur hæc sequuntur. Omni penitus malitia anima purgatur. Inanem cõtemnit gloriam. Immo dicas respuit cupiditates: uera dicere: & ab omni abstinere mendacio didicit. Qđ si tibi hæc non persuadent: dede te uoluptati: & nos tãquã parũ sapiẽtes irrideas.

Diogenes zenoni.

n Eq; uxor ducenda est: neq; educandi liberi: eo ꝙ humanũ genus sit imbecillum. Nam nuptiæ curas afferũt: & filii moerore humanam afficiũt imbecillitatẽ. Qui igitur ad nuptias & filiorum educationẽ opis & auxilii gratia adducuntur: cũ posterius intelligũt quãtis molestiis distrahãtur: eos incoepti poenitet: cũ a pricipio uitare potuissent. Qui autẽ nullo mouetur affectu: satis sibi sua ad patientiam fore arbitratus nuptias & liberorũ uitat sollicitudinẽ. Verũ eniuero uita hominũ deserta relinquetur. Dices. n. Vnde erit successio. Vtinã e uita mollitia tolleretur: & oẽs sapiẽtes efficerentur. Nũc qui nobis fidẽ adhibuerit fortasse deseret. Omnis autẽ uita negligit liberorũ ꝓcreationẽ. Qđ si humanũ genus

defecerit:nõ tam deplorãdum est:q̃ si muscarum & cabronum genus intereat. Eiusmõi nãq; uerba eorũ sunt:qui rerum naturam non considerãt.

Diogenes Hypponi

h Ortaris me ut ad te scribã:qd tãdem de sepultura & morte sentiam:ac si perfectus philosophus minime futurus sis: nisi id a nobis didiceris. Ego ãt satis nobis arbitror:si secũdũ naturã & uirtutem uixerimus:quod ĩ nostra est potestate. Que aũt post morté sũt:ita a naturæ ratione separi:queãdmodum quæ ante generationẽ nobis psuadendum est. Quo.n.modo hõ natus est:eodẽ dissoluitur. Nulla igitur oĩo futurorũ formidine moueare:cũ nihil sensurus sis. Ego cũ moriar iuxta me baculũ ponẽdum statui:ut quæ me offensũ uenerint aĩalia abigam.

Diogenes Icetæ

n On moleste fero pater q canis appellor:& duplici induor pallio:& perã fero & baculũ. Siqdẽ potius letãdũ tibi ẽ:q̃ iniquo aĩo ferendũ:q paucis cõtẽtus sit filius tuus:& iis liber opiniõibus quibus oẽs seruiũt & græci & barbari. Nomẽ.n.cũ rebus insitũ nõ sit. Nota quædã ẽ quodãmõ.gloriosa. Cæli nãq; canis appellor:quoniã illi similis sum. Nã nõ secũdũ opinionẽ:sed secundũ naturã uiuo sub ioue liber:& ĩ eo nõ in pximo bonũ repono & stola qdẽ. Homerus Vlixẽ græcorum sapiẽtissimum cũ domũ

rediret ex ilio mineruæ monitu idutũ scribit: quæ tã pulchra esset: ut nõ hominum: sed deorum iuẽtum ꝓfiteretur. Et uestẽ tunicãq; dedit uelamina prima: Vilia nigrãti iam pridem sordida fumo: Et leuia ad iecit uelocis tergora cerui: Et baculum: & turpem per tusamq; undiq; perã. Hic ansam e tortis humero su spenderat herbis. Esto igitur bono aio pater: nec no minis quo me appellant: nec stolæ te pigeat. Nã al terum canis inuentum est: alterum dei.

Diogenes Sinopensibus

u Os me exilio dãnastis: ego uos domo. Nam uos sinopẽ habitatis: ego aũt athenas: hoc ẽ: uos cũ negociatoribus: ego cũ Solone: & his q græ ciã a medis liberauerunt. Vos qdẽ argiuis & uicinis acheis & hominum genere græcis inimico utimini. Ego delphis & heliẽsibus: qbus cũ & dii habẽt con suetudinẽ. Sed hoc ne nũc uobis primũ uideatur uti le: nobis iã pridẽ fuit Icete patris tẽporibus. Nunc ue ro id unum uereor: ne patriæ gratia nõ credar mole stus esse. Qđ.n. me exilio dãnastis: hoc in meã facit defensionem: & nihil hoc mihi magis persuadet: Si quidem lõge melius est a uobis accusari: q̃ laudari. Verumtamen timeo ne cominus qui de patria mea sermo habetur mihi noceat: neq; alterius rei ullã ra tionẽ habeatis. Melius.n.ẽ ubicunq; q̃ ita uobiscum habitare.

Diogenes Antistheni

c Vm ex pyreo in urbem ascenderé a cõuiuio quodã:adolescentuli obuiã mihi facti sunt male mihi cantu blãdiẽtes. Quos cũ tanquã hamus moratus essem abscedamus a cane dixerũt. Tũc ego Esto inquam bono aĩo:hic canis talia non mordet: Quod simulac dixi:tristiria quadam affecti coronas capite direptas laniatasq; & prætextatas:quas ad ornatum induerant abiecerunt:& taciti meis uerbis auditis cõtinuo in urbẽ reuersi sunt.

Diogenes crateti

c Vm thebas proficiscereris sub meridiem ex pyreo urbem ascẽdi. Cũq; ob calorem uehementius sitirem:fontẽ petii. Ibi promẽti mihi ex pera poculũ quidam deorum qui forensiũ curã habẽt: ante oculos astitit. Qui iunctis ĩ cauũ manibus e fõte aquam hausit:bibitq;. Tunc ego id mihi commodius poculũ arbitratus: tam bono & bonarũ rerum præcepto uti non puduit:& sapiẽter quidem. Abieci igitur quod habebã poculũ: & iuẽtis qui thebas uenirent:tam præclarũ inuentũ tibi q̃primum litteris significãdũ duxi. Quippe qui nihil bonorũ sine te cognoscendum mihi statuerim. Tu aũt hoc publice in foro dissemines ueli. Sũt et nobis alia præterea multa sapiẽtie plena. Ampla nãq; natura est:quã opinione & uita eiectã ĩ hominũ salutem cõuertimus.

Diogenes Hypparchiæ

d Electot desiderio tuo:φ mulier philosophiā expetas:& nostrā cōplexa sis opinionem. Cuius austeritate etiā uiri perterrentur. Verū ut pricipii tui optatum finē cōsequaris cōtende. Quē cōsequeris scio:si a Cratete uiro persapiēte & nobis philosophiæ auctoribus nō discesseris. Crebras autē nobis litteras dato. Multam nāq; epistolæ neφ minorem uim habent q̄ presens disputatio. Cratetis 2 aus. .No.

Diogenes Antipatro

n Oli nos reprehēdere:φ cū nos ī macedoniā accersiueris:tibi nō paruimus. Nō.n.eo feci ut atheniensē salē tuæ mēsæ prætuleri. Neq; contemtam ī me ambitionē suspiceris. Quarū gratia alii fortasse id facerent: ut multitudini magnanimi uiderētur. Quod reges paruifacerent. Sed nobis q̄ macedonum mēsa atheniēsis sal lōge est familiarior. Nostri igitur dogmatis obseruātia potius q̄ tui cōtemtu tibi nō paruimus. Ignosce igitur nobis:siquidē si pecora essemus ignosceres nō parētibus. Neq;.n.& regis & pecoris uictus idem est. Quāobrem sine fortunate Antipater unūquenq; ibi uiuere:ubicūq; ei licet Hoc.n.præ cæteris regum est. Macedonia.

Diogenes Perdicæ

s I cōtra gloriam pugnare uis:quæ inimicorū fortissima plus q̄ thraces & peones te offen

dit. Abiectis hominũ affectibus me accerse. Possum
enĩ hãc subire militiam. Verum siquid adhuc aduer
sus homines tibi faciendum relinquitur: & hoc fer
me bellum non sentis. Sine nos athenis esse: & Ale
xãdri milites ad te accersito. Quorum opera & auxi
lio & illirios & scythas subegit.

Diogenes Alexãdro

S Cripsimus ad Dyonisium & Perdicam: præte
rea & ad te: qui cũ aduersus homines bellũ
geritis pricipatum obtinere arbitramini. Atqui plu
rimũ interest: Alterum nãq; demẽtia est. Alterũ qua
humano genere utimur scientia: & optimi alicuius
gratia operatio. Tu autem cõtemplare quid nunc fa
cias. Nihil sane nosti. Cõmitte alicui: qui tanquã me
dicus tibi ægroto medeatur: & falsa qua imbutus es
opinione liberum reddat. Tu.n. ut mali aliquid fa
cias cõtendis. Boni autem ne si uelis quidem potes
quicquã facere. Præterea pricipatus & imperium nõ
eiusmõi est: ut cum pessimis hominibus habeamus
consuetudinem. Et semp quicũq; nobis obuiã fiunt
complectamur. Hoc.n. non modo mãsuetiores feræ
nõ faciũt: uerum ne lupi quidem. Quo nullum neq;
peius est animal neq; dãnosius. Quos mihi tua ui
deris stultitia supare. Ii nãq; sua dũtaxat malitia cõ
tenti sunt. Tu autẽ mercede pessimos homines alli
cis. & in potestate cõstituis: ut male operentur. Præ

terea & quæ ipsi & lõge iniquiora aggredieris Dãna hæc tãdẽ et resipisce. Vbi nã terrarũ es. Quid tibi isti apparatus & tãtarũ rerũ studiũ utilitatis afferũt. Nolim sane ista faciendo ullo te hoiem meliorẽ arbitretis. Qđ si nullo melior es: neq; hoc ꝗcquã curas. Putas ne quæ moliris aliud esse: q̃ calamitatẽ: formidinẽ: sũma ꝑicula? Atqui nescio ubi ĩ maiores posses ĩcidere calamitates: q̃ quibus opprimeris. Et quisnã iniustus nõ foelicissimus sit? Quis malus & uiolentus nõ idẽ re male operetur: & nihil ꝗcquã habet boni. Et hæc tibi uita bonũ quoddã esse uidetur. Pro q̃ subeũdũ tibi ꝑiculũ arbitraris uel maximũ: dũ tuæ possis satisfacere cupiditati. neq; reputas eos tibi maxime ĩsidias tendere. Siquidem multorũ est peccare. Neq; cũ talis sis: te unquã bono uiro usũ posses ostẽdere. Eiusmodi. n. hominũ genere delectaris: qualis ipse ĩ primis es: & plurimis malis nullo aũt bono afficeris. Neq; tibi sufficient muri. quos facile mala superſiliunt atque irrumpunt. Considera quo pacto morbis hoies cõficiuntur. Febrẽ neque murus arcet neq; satellitũ ĩpetus. Nũ aliter quis tyrãnus morbis cõficitur q̃ ĩfimæ sortis hõ. Qua nam igitur alia gratia salutares tibi custodiæ disponuntur: q̃ mera stultitia: ut q̃diutissime ĩ ea ꝑmaneas & plurimis malis & ꝑpetua efficiaris formidine? Anne putas aliunde hominũ mala ꝓuenire q̃ ex rerum ignorantia? cum quid sibi faciendum sit nesciũt? Profecto et tu mihi

resipisce.

Contra Alexandr

ex horum esse numero uideris. Neque. n. tyrãnorum pueri sapiétiores sũt. Cessa igitur bone uir: et siquid tibi boni esse uis ostende. Num quæ te deceant ope ris. Quod nunq̃ nisi edoctus assequi posses. Nũquid ergo quépiã atheniensiũ iudicũ tibi mittédũ céses? sed hi quoq; quottidie iniuste faciũt: et se maximos esse: et nullo malo alios afficere arbitrãtur. Valitudi nem autem aut salutem tibi dicere nefas est quoad talis fueris: et huiusmodi moribus præditus.

Diogenes Atuecæ

c Anis atuece sui ipsius cognitioné dicit. Ita. n. bene facies: et si quis aïæ morbus q̃lis stultitia est ĩsederit: ei medicũ adhibeas deos precatus ut iis quæ non uidétur acceptis alterũ facias. Noli quæso diutius istã uiuédi rõem ꝑsequi. Vinũ nãq; tibi recõ ditur: quod te offédet et distrahet. Qui si mihi obté paueris: nõ tãtũ mihi amcus q̃dignissimus fueris: sed aliis quoq; oibus ualitudiné aut saluté tibi dictã arbitreris: si litteras meas nõ cótemseris.

Diogenes græcis

c Anis iis qui græci appellãtur gemitũ dicit: q quidem et si nihil dixero uobis: est qui facie hoïes aïo simiæ estis. Omnia simulatis: nihil cognoscitis: Vos igitur cũ leges uobis ipsis feratis quibus ĩsup biam elati intumescentis malitiæ testem accepistis. Nũquã i pace sed assiduo i bello cõsenescitis mali et

malorum auctores inuicem inuidētes. Si paulo mol
liori ueste alio aliū uestitum: uel paulo ampliore ar
gento: uel oratione facundiore uel eruditiore potius
præditum cōspexeris. Nihil eni sana ratione iudica
tis: sed ad ea quæ fidem uel persuasionem faciūt uel
gloriosa uidentur ꝓcliues oīa uitio datis. Hihil neq;
uos progenitores uestri cognoscitis. Sed ignorantia
& amētia uestra bonos uiros maledictis urgetis: &
persequimini. Odio autem uos habet nō mō canis
sed ipsa natura. Parua nāq; letitia: multo dolore affi
cimini: & ante ductā uxorem: & postquā ducta est:
ꝙ duxeritis perditi estis & morosi. O quot qualesq;
uiros alios quidem bello uictos: alios in pace quam
appellatis oblata causa interemistis. Multi cruci affi
xi sunt. Multi a populo iugulati. Alii publice uene
num biberūt. Alii rota uersati sunt. Vtrum igitur po
tius amittendū fuit: o insana capita ut erudirentur:
an ut īterimerentur. Ex mortuis nullam sane accipi
mus utilitatem. Nisi in quātum pecudum carne ue
scimur. Hoibus āt bonis ꝓculdubio opus est. Vos ī
sani illitteratos & rudes musicā docetis: ut ea uobis
aliquando usui sit. Viris autem iustis quāobrem ue
stra doctrina imbutis non utimini: quādocunq; iis
opus esset? An quoniam iniustis indigetis: quando
ciuitatem uel exercitum placet diripere? Neq; dum
hoc magnum est. Sed quotiens ui bona operamini:

etiam meliora intueri licet: & quos attingere pote
stis iniuria afficitis: cum maiori uos digni essetis
supplicio. Et mercurialium & quinquatriorum solē
nitatibus in gymnasiis & medio foro comeditis: bi
bitis: inebriamini: concumbitis: deliratis: in utranq;
partem consulitis: muliebria patimini. Inde in nos
impie clam atque palam facitis. Hæc nihil curat ca
nis. Sed uobis omnia curæ sunt: & cum a naturali ui
ta canes prohibetis: quonam pacto in eos non pec
catis. Ego quidem canis uerbero. Natura autem re
ipsa eodem mō uos omnes ulciscitur. Aequo nanq;
iure omnibus mors impendet: quam uos formida
tis: & pauperes sæpenumero uidi ob inopiam sanos
esse: diuites autem minime ob īfoelicis uentris icō
tinentiam. Cui cum indulgetis breui titillatione ni
mia cum uoluptate affecti uehementiorem postmo
dum dolorem subitis. Neq; quicq̄ uobis prodest do
mus: neq; qbus habundatis pecuniæ. Sed cū aureis
& argenteis toris discumbitis: in ipsa foelicitate ob
duratis: neq; adduci potestis: ut bonorum reliquias
cum oleribus edatis mali & malorum amici. Qui si
quid uobis mentis inesset: si non ebrii desiperetis:
optimo illi Socrati sane fidem adhiberetis: & in cō
muni omnium consensu assentiremini: ut p omnes
ætates aut continentiæ studeretis: aut suspendio ui
tam finiretis. Neque eni aliter ī uita fieri potest: nisi

tanquã in conuiuio semper uino madidi uertigini bus & intestinorum doloribus ab aliis duci uelitis. Neque uos liberi fieri potestis. Et dum ĩ luxuria & delitiis quæcunq; ĩ potestate uestra bona sunt aĩo cõ plectimini: ueniunt communes carnifices: quos uos medicos appellatis. Qui quicquid sibi in mentem uenerit: id dicunt & faciunt. Hi autem qui bene me dentur: ĩcidunt: urunt: ligant: ĩtus extraq; medicinas exhibent. Et si conualueritis: nullam gratiam habe tis: sed diis habendã ꝑfitemini. Sin minus: medicos accusatis. Potius autem mihi letandum q̃ dolendũ ꝙ plus scio q̃ ignorem. Quod mihi contingit: ex quo cum Antisthene sapienti cõsuetudinem habui: qui cum iis dũtaxat qui se ipsum norãt disputabat. Cæteros qui naturam: rationem: ueritatem ignora bant penitus contemnebat nulla carentibus ratione & stultis pueris cura adhibita. Allata est in epistola ratio canis barbaris cur eis gemendum sit: quousq; græce edocti ueri græci efficiantur. Nam nunc lon ge elegantiores sunt: qui barbari uocantur & loci quem habitant & morum ratione. Nam qui græci nuncupantur: apud barbaros moerent. Barbari autẽ & si res suas conseruandas & ad seruandum se suffe cturos arbitrantur. Vobis autem nihil satis est. Quip pe qui ambitiosi et sine ratiõe et perdite educati ui uitis.

uertiginibus

Antisthenes.

Diogenes Epimenidi

Diogenes Epimenidi præclarorum oĩum ob uirtutem·tolerantiam dicit. Audio te domi uentri & corporis cultui ĩdulgentem desidere: & tamen uirtutem polliceri. Quod mihi minime admiratione dignum uidetur. Bonum nãq; esse secũdum Simonidem difficile est: polliceri autem perfacile.

F I N I S

RENVCCII VIRI CLARISSIMI IN EPISTOLAS BRVTI AD NICOLAVM QVINTVM POHTIFICEM MAXIMVM PROEMIVM.

Solent beatissime pater qui inuigilãt alicui operi quod ad mores hominũ spectet: uel ad rerum notionem: seu uitæ decorẽ: illud principibus seu diis in terris sacrare. Quẽ morem ni mirum cõmendatione dignũ: & ab religione mini me aliẽnũ a Iouis seculo initiũ habuisse: & ad nostra usq; tempora seruatũ reperio. Nam cũ Iupiter eiecto de regno patre Saturno maiorẽ uitæ partẽ ĩ olympio monte coleret: quicũq; quippiam noui inuenissent: quod uitæ hominũ usui fuisset: ad ipsum ueniebãt: ac ei suas inuentiones dedicabant. Hunc ipsum morem posteros deinde seruasse exẽplis potissimũ sciri licet. Quippe Esopus fabulator egregius fabularum opusculũ quod græce cõscripsit: Creso lydorum regi sacrauit. Nicãder quoq; pergamenus autor uetustissimus theria & Alexi pharmata uersu exametro edita ad Attalum pergameum perscripsit. Oppianus cilex poeta sui sæculi non obscurus poema suum de natura piscium uersu exametro compositum Comodo imperatori uouit. Cui Comodo Iulius quoq; Polideuces opus de rerum uocabulis emẽdatissimum dedicauit. Idemq; alii q̃plures suis tẽporibus fecisse

traduntur. Quos percensere non datur in præsentia locus. Horum igitur uestigia secutus quasdã episto las Marci Bruti græce conscriptas: quo tempore ipse & cassius mortuo Cæsare bellũ cum Dolobella ꝓ sy ria asiaq; ꝓuitiis sibi ꝑ senatũ decretis gerũt: & quas quidã Mitridates uir sane haud rudis: sed ĩ dicendo satis peritus hinc inde dispersas coegit: ac illis ꝓ sui exercitatione ingenii caracterẽ Bruti imitando rescri psit: ut in epistola sua inferius scripta dilucide patet: his noctibus ꝓxime breuioribus tuo nomini feci la tinas. Quod nemini absurdũ debet uideri. Quippe si illis licuit inuẽtiones suas principibus sui sæcli sa crare: cur mihi fas nõ sit meas lucubratiunculas illi dedicare: qui in terris uicarius est eius: qui ueræ sapiẽ tiæ est fõs & origo: ac ueri laboris magister & actor extitit & existit? Et maxime cum eius tronum in ter ris hoc nostro sæculo is teneat: q iure ac merito põti fex appellatur? Propterea ꝙ pontem quibus uiis ad ueræ uirtutis fastigiũ adire cupientibus uerbo et ope re efficit amotis bellorum turbinibus: & ex agro do mini malis fructibus euulsis: sismate singulari pru dẽtia sublato: nec minori cõsilio inqnatiõe ecclesiæ dei ac christianorũ ludibrio abolitis. Litteris quoq; disciplinarũq; studiis iam diu exterminatis & flocci factis in sedem suam fauendo pariter ac fouendo re ductis. Et quod maxime mirum est his omnibus sũ

ma celeritate cõfectis. Sed de his loco & tempore cu mulatius si uita dabitur & otium dicetur. Nunc ne nimium uagetur oratio: redeat quo discessit: Itaque beatissime pater huiusmodi epistolis sanctitati tuæ qua decet reuerentia offero. Quæ licet sint breues & sine põpa uerborũ: dicẽdi tamẽ grauitati si tua sãcti tas paulo diligentius aures præstabit. nimirũ & pro culdubio charas habebit.

Mitridates Mitridati nepoti

b Ruti epistolas iterũ ac sepius sũ admiratus nõ ui dũtaxat & breuitatis gratia: sed ceu cuiusdã impatoriæ dignitatis caracterem habẽtes. Videtur eni nihil existimari clarum nisi quod sit magno ani mo dignum. Ego uero quæ super his sentio: tibi du bium minime esse arbitror. Et quãq̃ illis rescribi nõ putem apposite posse: id tamen experiri uolui: ut ea rescribendo afferrem: quæ singulis earum congrue rent. Quod licet inuentu difficile sit: tum ex fortu na temporum illorũ nobis ignota: tum & maxime sententiarũ cõditione: quibus tunc temporis populi uersabantur. Non tamen impetum animi continui: quin partim ex historiis eligens: partim ex secũdis tertiisq; epistolis quid priores subcontinerent perci piens ipsarum cathalogum ut quiui institui. Quip pe natura haud facile est in alienum concurrere elo quium: cum plenũ consequi posse suum: sit prorsus

difficile. Brutus itaq; cum milia epistolarum ut uiro expediebat: qui pluribus gentibus bellum gerebat scripsisset: siue ipse siue quis alius in scribendo ꝓbatus: illas solum edidit: quas diligẽtius scriptas censuit: ratus ut arbitror ꝑfectioné paucarũ q̃si satis esse debere. Cũ igitur ille in cũctis se imitari nequiuerit: quo nã nos pacto similes aliis in dicendo esse poterimus? Sed dulcis quædam passio spes est quæ mortaliũ aĩos nõ solũ ad optata cõsequẽdum polllicetur quin etiam ad desꝑata blanditur. Quare cum nihil iam deesse censeam tibi etiam sine rescripto habere maxime optanti elargior. Vnum tamẽ me nõ latet: ꝙ cum brutus multis gentibus & populis de rebus plurimis differendo scriberet: uno caractere iure emicuit. Quem si mutasset: & formulam non seruasset: ceu signo aberrans contemtus fidem amisisset. Prætera quis aduertere debet: quod plerique arbitrantur: præsidis esse ĩperiose subditis fore scribendum. Sed cõtumeliosa rescriptio nobis ceu ignauis affert reprehensiõem: & humilis oratio in rescribendo minime conuenit. His tamen difficultatibus consideratis nõ minus studii ac operæ dedi ac breuem exercitationem mihi quidem institui. Tibi uero prædium non amplum: & a nonnullis fortasse minus appretiandum. Quippe pleraq; ante experimentum in admiratione solent haberi: quæ postea ꝑfecta cum di

lucide tenentur incōſulte facilia ducuntur.

Brutus Pergamenis

a Vdio uos dolobellæ dediſſe pecunias:quas ſiquidem ſponte dediſtis:faſſi eſtis mihi in iuriam: Si uero inuiti: oſtenditis illas mihi ultro da re debere.

Pergameni Bruto

p Ecunias Dolobellæ cū erat copia nobis da re coacti ſumus:tu uero nobis ſuccēſes qui eas tibi dare uolumus. Sed quod uolumus: id ex inopia efficere nequimus

Brutus Pergamenis

p Ecunias quo tempore iuſſimus cum nō mi ſeritis nobis:nihil aliud lucri feciſſe putetis: niſi ut illas per uim exhibeatis. Itaque duplex dam num uos ſequetur. Nam æquos tarditati ſumptus perſoluetis:& tanto deterius quanto etiam inuiti & ſine gratia quam merito ob obſequi reportaſſetis. Quippe non par gratia refertur iis qui præſto & in tempore parent:ac illis qui inuiti & non niſi coacti obſequia exhibent.

Pergameni Bruto

p Ecuniarū exhibitio[s] ſi nobis facilis foret:nō permitteremus:ut tarditate gratiam perde remus:ac duplici dāno afficeremur. Quoniam qui poſſunt ſi dare negāt:nullā utilitatē conſequuntur:

cum demum inuiti etiam plus dent: & obsequiorũ gratiam perdant. At probe tenes ꝙ cito dare: opus est copiæ facultatisque: & festinatio licet urgeat: ab inopia tandem superatur. Quare nec æquum nec iustum est: ut qui præ inopia obsequi tardant minus gratiæ reportent q̃ qui ob copiã cito exhibent.

Brutus Pergamenis

o Ratores uestri pecunias attulerũt plures quidem ut ipsi asserunt: q̃ fuerit possibilitas uestra: sed usui nostro longe pauciores. Videte igitur ne plus possitis q̃ simulatis: ac q̃ potestis minus uelitis. No.

Pergameni Bruto

m Isimus tibi pecunias usui tuo fortasse pauciores: sed multo plures uiribus nostris. Inopiam itaq; nostrã excusamus: ꝙ minus q̃ uolumus pecuniarum habentes plus exhibemus q̃ possumus alacres.

Brutus Pergamenis

d Olobella hostis est uobis: & uos illi uti amico contra me exhibitis oĩa. Quid itaq; ex huiusmodi re consequi putatis? nisi æqua illis ꝑpeti q hostibus sint auxilio. Quippe illis nõ idulgetur: quos errati non poenitet prius q̃ omnino erogent. No.

Pergameni Bruto.

a Micitiæ nostræ cum Dolobella tu causa &

auctor fuisti: qui super hoc nobis tarde in præsentia scribis. Opus enim fuit illius imperio assentiri: prius quã ppeti quæ declinauimus. Cæterũ uenia nõ denegatur illis: qui cũ norũt: sua errata corrigũt. .N.

Brutus Pergamenis

d Ecretum uestrum uestris ab oratoribus apud abderam recepi: dũ ibi ex italia exercitum expectarem. Ibi uero uestram tarditatem percipiens lõge uos culpaui. Vellem equidem pergamenos iam diu hæc ut eos decuit: diligẽter considerasse. In aliis uero de promptitudine uos cõmendaui: & præcipue super ducentorum munere talentorum. Cum olim inuiti Dolobellæ quinquagita largiti fuistis.

Pergameni Bruto

e T cito cognouimus quæ expediebat: & postea non tarde sed quando quiuimus: quæ facto opus erant cõfecimus. Nam cum nobis copia erat: nõ plura quã quinq̃ginta talenta dedimus Dolobellæ. Nunc uero cum inopes simus: in triplo plura uolentes tibi contulimus: ut certo scias quanta uoluntaria inopum exhibitio superat eos qui in opulẽtia non nisi coacti inuiti exhibent.

Brutus Rhodiis

x Anthios cũ a nobis defecissẽt extrẽo supplicio affecimus: Nã usq; ad puulos oibus cæsis eorũ patriã igne & ferro diruimus. Patarei qa fidi nobis Xanthii.

extiterunt:tributa ſane relaxauimus:ac liberos & ſui iuris eſſe conceſſimus. Atq; pro reſtauratione eorũ quæ demolita erant quinquagīta talēta remiſimus. Liceat & uobis cõſulere ac uidere utrum noſ pro ho ſtibus queādmodum xanthii: an pro amicis ceu pa tharei haberi uelitis.

Rhodii Bruto

x Anthios pro libertate reſiſtentes cum atroci ter tractaueris:non tamen pathareos imita turi ſumus. Qui muneribus pellecti ſeruitutem po tius ſubierunt. Sed eorum abominantes fortunam ac ſententiam damnantes in muneribus accipiēdis generoſitatē animi tenere conabimur. Nam decerni mus libertatem cũ periculo etiā fore præclariorem q̃ quæſtu & muneribus adipiſci confugium.

Brutus chois

r Hodus quidem Caſſio iam ſeruit: ciuitas ſa ne magis audax q̃ ꝓpriis uiribus firma exi ſtens. Lycia uero nobis uniuerſa paret: partim bello domita:partim ne extrema ſubiret. Quæ ſane optio profuit illis. Nam uolentes ea elegerũt quæ nõ mul to poſt inuiti feciſſent. Eligite igitur uos utrũ coacti bello ſeruire:an nos in recipiēdo amici dici uelitis.

Choi Bruto

n Ec rhodiorum captiuatio qui tua iuſſa ſpre uerant nos ſane terret:nec lyciorum cum adu

latione prosperitas nobis fiduciã aliquam exhibet. Quippe spes atque timor inter amicos extimari debent. sed apud eos qui alieni effecti iam sunt oĩo cõtemnuntur. Nos autem qui supra ad te accessimus: id unum ꝓrsus dolemus: si aut minis aut pollicitationibus nos ut pecora trahere mediteris. Velis igitur habere nos potius aliis in exemplum q̃ aliorum exempla.

Brutus Chois

n Eq; maris sine nauibus: neq; agrorũ sine cultu ulla extat utilitas. Itaq; operam date ne naues desint nobis: quoniã ex mari non plus absq; nauibus commodi reportatur q̃ si continue quiuis in harena permaneat.

Choi Bruto

s Aepe & frequẽtius cõtingit agricolationẽ nauigationẽq; a tẽpore ĩpediri. Quod.n. terra ac mare a natura habẽt nõ tamẽ illud deficit oĩo. Quare nõ ẽ æquũ id nolle possidere: quod licet quãdoq; deficiat ad usum sane de facili reducitur.

Brutus Chois

q Vi pro confederatione missi sunt a uobis: ii mihi renũtiarunt naues modo a uobis parari. Siquidem pro tẽpore paratis. ad quid utiles sint huiusmodi apparatus nõ uideo. Ea apparatio quæ minime ĩ tẽpore fit: nõ plus cõducit: q̃ inapparatio:

quæ penitus inutilis existit.

Choi Bruto

q Vod tẽpore belli priuſ appatus fieri oportet: q̃ belli uſus ueniat:cognoſcimus: quã rẽ cõſe deratis nõ eſt facile cognoſcere:niſi multo prius ſibi denũtietur: Verũ.n.ipſos appatus licet tardos:nõ ta men exiſtimes fore inutiles: quippe ſi i tempore nõ aderunt:poterunt in futurum ſeruari.

Brutus Trallianis

q Vod Dolobellã i agris ueſtris cũ exercitu ma nere pmittitiſ:ſi agere mihi iniuriã minus exi ſtimatis:nõ recte ſẽtitis.Verũ.n.ſi exiſtimatis: & ſta tim uti hoſtẽ inde abire nõ cogitis eũ quẽ p hoſte a nobis expulſũ ſcitiſ:errare lõge uidemini.Vel igitur eũ abire cõpellatis: uel agere nobis iniuriam fatemi ni.Quod ſi eum nõ expellitis: uidete ne ſimul cum eo uos abire cogamini:

Tralliani Bruto

q Vod Dolobella i agriſ noſtris ſe recepit et rei p: noſtræ uĩ quãpiã intulerit: nõ tamẽ ea oio poti tur.Nos uero ducẽ romanorũ qbus ſocii & amici & ſub quorũ dominio ſumus:nõ expelleremus:niſi in belli premiũ uellemus patriã exponere noſtrã.At ſi qs nobis ĩuitiſ uĩ aliq̃ iferret:ope extẽderemus dolo bellã nõ niſi nobiſ uolẽtibus itra loca noſtra metari

Brutus Trallianis

s Cripsimus uobis tẽpore sũpiori ꝙ pmittẽtes do lobellã ĩtra loca uestra castrametari multũ ac nimiũ erratis: atqꝫ idẽ uobis ĩ præsentia significamus. Nã si illũ ceu amicũ uti ĩ re sua stare pmittitis: aduersus uos hæc sibi cõceditis: & cũ belli fortunæ ptici pes secũ sitis: hostes nobis nõ uiros esse ostẽditis.

Tralliani Bruto

d E Dolobella supra tibi satis significauimus: & nũc ĩsup notũ facimus ꝙ nõ ĩ locis ceu suis metatur. Illa. n. nostra sũt: neqꝫ si q̃s illa loca sibi tradere uelit: nõ nisi ĩuiti coactiqꝫ assẽtiremur habere. Q̃ꝫ si uidemur belli fortuna secũ pticipare: consultius esse scito: opponere se illis q humilioribus dominãtur q̃ uirũ sociũ a uiribus urgere: ac se ultro romanis hostes ostendere.

Brutus trallianis

n Vntiatũ mihi ẽ ꝙ menedorus ciuis uester Dolobellæ inimico meo hospes & amicus existẽs efferit ut ĩtra loca uestra castrametãs ide abire nõ urgeretur et nũc querit ut ĩtra urbẽ cũ exercitu recipetur Quod Dolobellæ ꝑdesse ipse uel quis alius opatus sit: id mihi molestũ nõ est. Nec aĩauertẽdos cuiuspiã errores hactenus existimo considerata amicititia ac hospitalitate eorũ. sed ne ĩ antea aliquid aĩauersionis dignũ ppetretis ipsũ Menedorũ e ciuitate ĩ exiliũ eiiciatis uestro cõmodo et utilitati ꝓspiciẽtes: ex quo

ipse patriam uendendo suum dũtaxat commodum quæritat. Neque Dolobellam quoquo pacto recipiatis: sed a finibus uestris expellatis: quod si resisteret: ui & armis cogatis. Quippe si non parebitis: nõ mediocri opera uos Dolobellã recepisse: sed Menedorum uestro suasu huiusmodi res aggredi ausũ fuisse putabo.

Tralliani Bruto

n Ec Menedorus nos impulit: ut Dolobella cum exercitu reciperetur: nec antea cum copiis accessit: ut sperneretur. Atq; nos ualde letamur tibi uideri ꝙ non consilio nostro Menedorus quippiam agitet. Sane nos cum romanis in amicitia esse q̃primũ falsi sumus. Verũ de Dolobellæ hospitalitate ciui nostro succenses: & ob hoc ut e patria abiiciatur iubes: Verum armis & exilio ut in rem nostram minime foret. Et maxime quia Menedorus dolobellæ adhæsit: non ut patriam uenderet: aut principatũ sibi caperet: sed absurdum putauit oportunis cõmodis non assistere amico. Tu uero si præclarum esse existimas: sicut certe est: non quærere ulcisci errores: multo præclarius fore putabis: non temere esse credendum: sed in singulis iudicium & examen esse adhibendum. Quod si diligenter effeceris: uidebis non quibus debes te esse ĩfestum: sed illos criminari: in quos inimice te geris.

Brutus Trallianis.

q Vas pecunias Dolobella dimisit Menedoro hospiti & amico suo: & si quæ etiã aliæ apud eius liberos depositæ sũt uel apud eos q post Mene dori fugã eius bona acceperũt: ad me statim mitte re curetis. Quod si effeтrent eorum nihil habere: ip sos cum liberis simul & uxoribus mihi destinetis. Quippe non conuenit clementiam meam illis pro desse futurum: qui cum hostium meorum amici & hospites fuerint: nullã hactenus penã dederunt:

Tralliani Bruto

q Vod Dolobella sumptuosissimis belli tem poribus pecunias congregauerit aut deposi tum fecerit minime est uerisimile. Neq; Menedorus e patria fugiens ne dum pecunias: sed ꝑ sepulchro domi reliquisse potuit. Mittere itaq; tibi pecunias quæ non sunt: aut homines insontes esset impossibi le ac prorsus absurdum. Non eni dignum fore puta mus proditionem per tuos tibi inimicos factam ci uibus nostris usq; ad perniciẽ obesse futurã.

Brutus Pathareis

d Amasippum rhodiorum Nauarchum post conflictũ eorum fugientẽ a phractis in por tum uestrum maximum se recepisse sum factus cer tior ab Hermodoro mercatore samio. Qđ se cõtulit eo: nullum uestrum existimo esse peccatũ. Sed si ibi

permanere nec inde abire pmittitis: mihi ad iniuriã & uobis ad ignauiam æque imputabo.

Patharei Bruto

s I nobis citius q̃ tibi renũtiasset Hermodorus nõ queãdmodũ nauigãs ĩ portu nostro latuit Damasippus eodẽ mõ abiisset: sed rhodiorum cõsli ctus pars quoq; ipse fuisset. Tu uero nos æque icre pas: ac si ab initio huiusmõi res nota fuisset. Venia itaq; dãda est nobis finẽ belli ignorãtibus. Quippe non est uerisimile nos illum recepisse: neq; ignauiæ utrum p defensione sua uenit ignorasse.

Brutus Canniis

o Stenditis p legatos mihi lõge esse beniuolos sed opa sane uerbis minime respõdẽt: cũ quæ opus mihi sũt: eorum nihil afferre studeatis. Videte itaq; ne nos q offẽsiõi & opibus magis credimus q̃ ex uerbis uolũtatẽ uenemur uobis ceu hostibus infe stos reddatis.

Cannii Bruto

m Irũ nõ ẽ si p legatos beniuolẽtiã ostẽdimus: & ĩ efficiẽdo quæ opus sint deficimus. Nam unũ ẽ opus studiosorũ: alterũ ẽ ĩpotẽtũ. Quapp con ueniens est studii affectũ magis cõsiderare: q̃ in opi bus defectum: Ac eos existimare amicos: qui ad ea quæ non possunt seduli tamen existunt.

Brutus canniis

s Vbditorũ obseqa blãditiarũ plurimũ ac timo

ris primo aſpectu pticipia ſũt. Sed qbus ſcribimus cũ própte parẽt: hi cõſtãtiã & firmitudinẽ oſtendũt. Vos itaq; de qbus ſcripſimus uidete ac conſiderate utrũ alia obſeqa p uim oĩa an p beniuolẽtiã uos effi cere oporteat: q̃q̃ ſpes cõſtãtiæ ueſtræ mihi ſatis oſtẽ dit uos ad uſus noſtros ppetuo fore paratos.

Cannii Bruto

f Ideſ qdẽ beniuolẽtiæ & nõ ppetui obſeqi exi ſtit. Id. n. facultatis ẽ opus nõ ſe ab obſeqo re trahere quibus tẽporibus adſit facultas. Nos uero ſi putaremus ex ſupioribus ſtudiis noſtriſ non haberi nobis fidẽ: illud quoq; arbitraremur oẽs labores no ſtros erga te fruſtra futuros. Verũ. n. erga te uti ami citia ficta minime conuenit. Cui ſi abeſt timor ſem per blanditur: & ſi adeſt: adulatione fallitur.

Brutus Galliis

c Onſilia quidẽ ueſtra nihil penſi: obſequia uero nimiũ tarda. quæ ſit igitur eorũ finis cõſiderate

Gallii Bruto

m Ature quidẽ cõſulere tutũ: tarde uero obſequi ẽ opus ipotẽtiæ. horũ igitur unus ẽ finis. ſ. uenia.

Brutus Cizicenis

a Rma ex bithinia ſiue terra ſiue mari ut ĩ helle ſpõtũ celeriter & tute deferãtur uidete. quippe ſi tardius q̃ nobis expedit deportarentur: aut in de portãdo amitterentur: uel ab hoſtibus ĩtercipentur: iniuriã nobis p uos irrogari putaremus.

Ciziceni Bruto

d Ifficile ẽ arma quidẽ terra ꝓpter hostes mittere: mari uero propter ꝓcellas: & quod est difficillimum: tu duo inuicem cõtraria iubes: tute scilicet & celeriter: tamen neutra in re studium deerit: ut si quid casu forte euenerit: ne nos in obsequẽdo dãnare merito possis.

Brutus Cizicenis

a Rma quo tempore uoluimus nobis delata fuerunt. Pro huiusmodi igitur obseqo mihi in tempore præstito isulã ꝓconensiã cum lathomiis quæ in ea sunt uobis elargimur.

Ciziceni Bruto

n On spe questus ad ea quæ misimus studiosĩ fuimus: nec aliis in rebus desides fore putamus: nõ pretio: sed tua solum cõmendatione contẽti. Tamen si largitione tibi digni uidemur: magis letamur testimonio tuo q̃ lathomiis ꝓconensiorum.

Brutus Cizicenis

o Ratores uestri me in bellum euntẽ sunt consecuti: atque orãtes ut auxilia uobis remitterem impotentiam culparunt ac reipublicæ indigentiam. Verum licet iuri proxima sit necessitas incumbens: tamen cum antea non miseritis: nunc indilate ac sine mora mittatis: quoniam obsequium uestrum nunc tẽpus magis desiderat: & quia spem de bello

deteriorem percipere uidemini ad impotentiam de
curritis. Quam rem ipse audiens lætor: & econtra tri
starer: si audirem eos qui probi non sunt quandam
habere potētiam. Itaque uiros non amplius socios
sed inuitos me uideo habiturum. At uos non lateat
ꝙ si contigerit in bello uictoria potiri: graue erit illis
qui se ipotentes ne forent participes belli ficte ostē
derunt.

Ciziceni Bruto

Studium erga te nostrum non solum ex his
quæ tibi subministrauimus: sed tuorum erga
nos munerum testimonio comprobatum satis fi
dei habere putamus. Et quoniam mortalium uotis
non semper tempora respondent: necesse est ut in
partem inimicitiæ impotentia annumeretur. Quæ
una ut uidere licet: magnanimitati longe aduersatur
Verum enim quemadmodū qui sedulo obsequun
tur in pretio sunt habendi: Sic qui ex impotentia ob
sequi nequeunt: indigni uenia existimari non de
bēt. Sane tu putas nos de impotentia ficte loqui:
quasi existimans nos non tantum egere quantum
egemus: Cum uiros non socios: sed ministros inui
tos te habiturum scribis. Sed de uerbis non dissera
mus: et huiusmodi ualere potius sinamus. Cæterum
si spem belli abiicimus: quare in mittendis oratori
bus tibi obsecuti sumus? Nunc uero optima tibi op

tantes ac etiam per Iouem expectantes:si de uictoria ut hostes eris eiecti:lætitiæ tamen ceu amici erimus participes.

Brutus Smirneis

p Romptitudo ad parendum cõtinua quidem existens firmitudinem subditorum erga præsides ostendit. Verum qui obsequi in tempore deficiunt quo potissime opus est:hi impotentiam & nõ eorum sententiam accusát. Instate itaq; ea nobis adimplere quæ scripsimus ad bellum oportuna. Qua ĩ re si uos minus q̃ ꝓbos ostẽdetis:putetis uobis nõ profuturam:quæ antea profuit excusatiõem. Quippe nemo putare debet:se æqua cõsecuturũ:cum ipse nõ æquus nec idẽ cõtinuo sit.

Smirnei Bruto.

c Ontinuo posse obsequi opus est uotorum: At ipsis est ex inopia quandoq; non sufficere ad obsequẽdum. Defectus sane obsequendi non modo instabilitas iubentium efficit: uerum etiã frequentatio tributorum. Nos si in reliquis timore paruissemus:id nunc negare non auderemus. Verum nobis ecõtra euenit q̃ suspicati sumus. Nam cum uoluntas studiosa fuerit de impotentia non adhibetur fides. Quare absurdum est ꝙ tributa magis debeát obesse q̃ obsequia prodesse.

Brutus Smirneis

x Anthii cum captiuarētur ſibi miſereri nobiſ ſupplicarūt. Sed erat ut arbitror ualde difficile eos q ſpei erāt pticipeſ poſſe effugere ſpei effectū & ex uictoria uolūtatē uenanteſ æquo errore uerſari: ut ex oppoſito nō contriſtaremur. Hos itaq; oī pditione dignos fore iudicauimus: atque aliis publica uoce preconis notum fecimus: φ niſi ſtatim nos recepint: me nemini inimicitiorē futurū q̄ fuerim xanthiorū fortunis reperierint.

Smirnei Bruto

n Eq; xanthiis præſtare ſalutē decuit: quā ipſi fortaſſe aduerſariis tradiderūt: aut certe corroborauerunt. Nā quēadmodum uictoria ſpem belli oēm capit: ſic pfligationis affectus ī cōmunē miſericordiam ex humanitate deuenit. Et ſcire licet φ clemētia eos præparat ad beniuolētiā qui ex pfligatione reliqui ſunt. Quippe minitatio odium parit: atq; mortales in deſperationē ex timore ſæpius adducit. Verū miſericordia eoſdem ex odio item ad beniuolentiam trahit.

Brutus Smirneis

a Vxilia ueſtra uenerūt nobiſ uictoria iā potitiſ. Sed φ tardius uenerint pſus lætamur. Nā ad belli obſequia æque ac nō uenerint inutilia fuiſſent. quoniam tarditas poſt rem cōfectā æque ualet ac ſi res multo prius ac iam diu facta fuiſſet

captiuarentur

nota hic pulcherimas sententia

Smitnei Bruto

c Ontigit tibi uictoria potiri citius q̃ auxilia licet celeriter tranſmiſſa ueniſſent. Qua in re quo ad beniuolétiá ïefficaceſ tibi merito dici nõ poſſumus. Et quãuis tarde uenerint: non æque ad reliqua erũt inutilia:ac ſi penitus nõ ueniſſent.

Brutus Mileſiis

u Rbi ueſtræ uenia minime danda eſt: ſiquidem pecuniis ac militibus indiget. Quippe in tanto populo aduertere debuit ne ad inopiam deueniretur:& ne uiros ſteriles tam ĩgeneroſe haberet: Nec dicere conuenit fortuna non indigemus:ſed ſalubri conſilio redarguimur. Quod ſi in iis quæ ad uirtutem ſpectant nihil exercetis: nec paratis quæ pertineant ad potentiam: palam eſt ꝙ imerito ciuitas appellatur.

Mileſii Bruto

t Vrpe eſt quidem pecunia & militibus indigere:non illis qui non ſua culpa in neceſſitate cõſtituti ſunt:ſed multo magis culpa illorum qui procul a domo opuleſcunt indigentia noſtra eſt: ꝙ ad ſupplendum non ſufficimus: quæ continuo poſtulamur. Verum conſilio ac fortunis ſumus nobis domi ſatis ut ciuitas appellemur. Quod ſi procul amicis non ſufficimus: domi tamen haud indigemus.

Brutus Milesiis

ſ I uobis in cõmuni arma existunt:ac illis nõ utimini meo iudicio longe erratis. Cum oĩs uis armorum in usu consistat. Nec minus peccatis:si non habentes ea comparare negligitis. Quippe si qui habent & non utuntur ualde sunt damnandi. multo maiori qui non habent crimine sunt digni.

No.

Milesii Bruto

n On arma sunt uires hominum: sed armorũ ipsi uiri. Illa enim sine uiris nihil ualẽt. At uiri arma parare ac illis uti possũt. Nõ ergo utilia sũt iis qui parare nequeũt si desint: nec illis qui licet habeant:ea tamen uti nesciunt.

No.

Brutus Liciis

q Væ uobis apud caunum instruméta meccanica ad expugnationem muralem naualéq; existunt: ea omnia Cassio collegæ meo rhodum expugnanti mittere curetis intra trigita dies a die qua uobis præsens epistola reddetur uel quoq; celerius: ne si deficeretis:quos contra rhodios fecimus apparatus expediat nobis cõtra uos uti.

Mecanica Strum

Licii Bruto

c Eleri mandato una congruit responsio: q̃ci to uidelicet obsequi conabimur. Itaque opere diem absit nobis diffinitũ præuenire: ex quo minitando nobis promissa præuenis. Erũt igitur instru

minitando.

menta nõ inutilia licet appareāt uetusta.

Brutus Liciis

m Achinæ quidem ueſtræ bello iam confecto ut uetus extat uerbum delatæ fuerūt. Vos tamen cõmendamus ꝙ in quo termino a uobis trāſ mitti iuſſimus nõ defuiſtis. Sed Caſſius ante uenit.

Licii Bruto

c Itius q̃ ſperabatur contigit tibi uictoria poti ri:nec tarde nobis parere mandatis: ſi conſi deras quibus temporibus iuſſiſti:& quibus Caſſius quem miſiſti receperit.

Brutus Liciis

x Anthii beneficium meum per ignauiam cõ tendentes in ſepulchro deſperationis patriā poſuerunt. At patarei ſeſe mihi cõfiſi nihil omittūt: Sed omnia curant quæ ſunt ad libertatem ſuam. Li ceat & uobis aut patareorū conſilium ſequi: aut xan thiorum fortunam eligere.

Licii Bruto

d Olemus quidē xanthiis aduerſitatis gratia: quam propterea amiſerunt ꝙ poenitere non potuerunt. Patareis non aſſentimur: qui prudenter immo foeliciter ea eligerunt:quæ ſapere eos decuit. Nos autem non tam ſtulte ſapimus: ut inſtātem for tunam contemnentes imitari eos uelimus:qui inimi citiarum poenas dederūt.

Brutus Liciis

q Vi ueſtrum exules xanthiorum receperint: non moleſtius facient: q̃ fecerint ipſi Xanthii. At patareis:ſmirneis:coritiis:ac faſelitis ſi qua humanitate eos recipiendo uti uoluerint: permitto. ut inſpiciendo Xanthios cognoſcant opere per effectum ſibi probe conſuluiſſe: Cum nos amicos elegerunt.

Licii Bruto

x Anthios recipere minime intendimus: niſi eos ab infortunio leuare putãtes uellemus eorum calamitatis fieri participes: & in nihilo ſibi prodeſſe. At cum ad patareos:Smirneos:Coritios:ac faſelitas ueluti adiutores certiores confugere permittis:conſtat o brute ꝙ non ita eos libẽtius dones.

Brutus Bithiniis

n Emini ueſtrum graue uideri debet ſi cum rebus plurimis idigemus: plura etiam iubemus:quarũ opera a uobis ſane exigimus: ꝙ ſi tributorum multitudine grauamini: conſiderare debetis ex rebus a uobis hactenus exhibitis: quibus laboribus quibus ue ſumptibus cõtinue uerſemur. Quippe cõſtat plus laboris illũ ſubire:qui utitur apparatibus:q̃ qui ipſos iſtruit apparatus. Nã ueſtrũ quiuis uni ſolum negocio intendit. rei ſcilicet domeſticæ. At nos oportet omnibus præuidere.

Chorinti

Patarei

Smirnei

Faselite

Bithinii Bruto

n On omnia quibus eges ea porrigere nos sa tis sumus. Nā qua difficultate apparatus in struantur scire potes ex sumptibus quibus cōtinuo uersaris: & super alios contribuere difficile est: & ad soluendum impossibile. Cæterum aliorum apparati bus uti id cum utilitate efficitur. Quod si pro mul tis te laborare ais: multi quoq; cōferre debēt. Quip pe licet rei domesticæ solū intēdamus nō tamē suf ficimus pro omnibus conferre.

Brutus Bithiniis

a Cyllam mihi amicum ad uos transmitto ut nobis paretis naues quinquaginta rotūdas: atq; ducētas longas. Nam tot dolobellæ exhibuisse teneo. Probe itaq; facietis: si cum ipsis nauibus nau tas & remiges ac pro sex mensibus cōmeatum Acyl læ exhibebitis. Necnon pro nauibus item fabrican dis ac in mare deducēdis ligna & fabros oportune trāsmittere nō negligetis & maxime cū Dolobellæ in nihilo defueritis.

Bithinii Bruto

s I Dolobella in capiendo præuenit: nō tibi ut abunde caperes reliquit. Quod si quiquagin ta & centū naues: nec plures in ipsa copia coacti uix exhibere quiuimus: quo pacto in summa redacti inopia quinquaginta & centum tibi parare uale

mus: & maxime cum remigibus ac etiam fabris & lignis ad naues fabricandas oportunis quæ semel transmisisse: cum difficillimum fuerit: iterum transmittere impossibile foret. Cæterũ dolobella nec profecto effecit cum primum denegaremus nec postea cum denegare nequiuimus ut cõmeatus sibi deportarentur.

Brutus bithiniis

n Obis scribit Acyllas ꝙ in nauium apparatu estis nimium ac nimium segnes. Ego uero non de eo ualde admiror: si putat mihi magis opus fore litteris: quibus in singulis nos culpare non cessat q̃ ipsis nauibus. At contra sese scribendo potius culpare deberet. Verum enim uos & nunc & antea benigne tolleremus qui non sponte sed inuiti multa huiusmodi pari modo resistentes nobis exhibuistis. Quæ sic gesta fuisse ex præsentibus facile coniectatur.

Acyllas

Bithinii Bruto

a Cyllas uidetur esse magis delator nostræ segnitiæ q̃ testis impotentiæ. Si igitur nos segnes cognouit: non utiq; præsens segnitiem nostrã se castigare scripsit: neq; nos de eius administratiõe scribere uolentes permisit. Ipse tamen probe nouit necessitatem nostram ac impossibilitatem. Tu uero minis inopiã soluere putas: nõ æque nobis sed iuti

liter succẽses:quoniã nec spes nec timor: sed solum inopia nõ exhibẽdi causa extitit.

Brutus Bithiniis

q Vi non spõte parent nõ lucrãtur ea quæ exhibere nolũt. Id.n.ꝑfecto ualde foret optãdũ. Sed quæ sibi deberetur gratiã admittũt. Quare quo pacto uobis scripsimus naues parari curate: quas cũ remigibus & debito cõmeatu in tẽpore mittatis. Secus autẽ nõ modo suꝑ his dolebitis: sed gratias nobis habebitis:si qua uobis reliquerimus:

Bithinii Bruto

q Vi cogunt ut quis exhibeat ea quæ nõ potest nõ quod iubetur id lucratur: Nã id foret ualde iucũdum:Sed ĩ opinando subditos plus ualere q̃ possunt sæpius dãnificãtur.Nam si cogãtur ad extremam ueniũt inopiã.At si ex humilitate indulgẽtiæ parcitur:et spatium respirãdi datur:tũc ad exhibẽdũ facilior qs existit.Quare si per uim plus a nobis exigere,putas:scito ꝙ nõ quæ nobis reliqueris:sed quibus uti possis gratiam nobis habebitis.

Brutus Bithiniis

q Væ naues mihi opus erant,eas oẽs ĩ mari habemus exhibẽtibus lacedemoniis:lesbiis:pariter ac foenicibus. Vos igitur quoniã ꝓpter hyemẽ in trãsmittẽdo eas defecistis:trecẽta talenta ꝓ ipsarũ stipendiis cõferatis. Ad quæ deferẽda hyems uobis

non erit ĩpedimẽto: nec secus agatis: nisi me uobis infestum malitis:

Bithinii Bruto

n On hyems nobis nauale auxilium impediuit ad quod apparãdum pecunias erogauimus: qua ĩ erogatione non tibi sumus sed nobis defessi. Qđ tibi fuerit per alios suppletum gaudemus. Veniam tamẽ petimus: qui propter fortunam tardi fuimus: & propter sumptus inopes existimus. Quippe nõ possumus ex nauibus cõficere pecunias: quẽadmodum ex pecuniis naues cõfecimus.

Brutus Damæ

a Rmis & pecuniis sũmopere indigemus: quæ uel q̃primum trãsmitte: uel ea nobis denega

Dama Bruto

a D eos trãsmittendi officium spectat: quibus rei copia existit. Sed qui ĩdigẽt quod exhibere nequeunt: id eos denegare necesse est.

F I N I S

REVERENDISSIMO DOMINO SVO DOMINO .A. TT. SANCTI CHRISOGONI PRESBITERO CARDINALI VERDEN. RENVTIVS SE COMMENDAT

h yppocratis Choi cuius maximũ extat in arte medendi nomen quasdam epistolas nõ conténendas e græco trãstuli in latinum pridie q̃ curia ꝑ peste uitanda ab urbe recederet. Ac sanctissimo. D. N. Nicolao papa Quito inscripsi. earum epistolarũ copiam dominationi tuæ ꝑ debito meæ erga te deuotionis trãsmitto. Nec minus ꝑ egregia & singulari eruditione tua in omni genere studiorũ Quod opusculũ siquis diligẽtius legerit: comperiet ꝑfecto ipsum Hyppocratẽ nõ modo in curandis corporibus magnum fuisse: sed in dicẽdo nõ longe isteriorem: & supra cæteros extitisse iucundum. Quare hylari fronte hoc ipsũ opusculũ suscipere uelis: nec despicias ꝙ sit uolumie puũ. quippe pusilla reperiũtur aliquãdo multo preciosiora q̃ magna & ampla corpora. Quod i lapidibus preciosis uideri licet: nec minus apud Statium i suo maiori poemate quod i scribitur thebais: ubi Homerum imitatus de Tideo ait. Maior in exiguo regnabat corpore uirtus. Vale.

PRAEFATIO IN EPISTOLAS HIPPOCRATIS MEDICI PRAESTANTISSIMI E GRAECO IN LATINVM PER RENVTIVM TRADVCTAS AD NICOLAVM. V. PON. MAX.

p Hilippus mediolanẽsis uir īter medentes nostri tẽporis præstantissimus beatissime pater cũ ipsũ iure ueteris īter nos amicitiæ uisitarẽ: & multa ut mos est de studiis humanitatis ultro citroq; uerba fierẽt: demũ me rogauit ut quãdã Hyppocratis uiri in arte medẽdi apud græcos clarissimi ad Democritũ sui temporis philosophũ nõ obscurũ epistolã emendarem corrigerẽq;: Quoniam nõnulla existerent: quæ inter se cõstare nõ facile uidebãtur. Ego uero ut illi obsequerer: quẽ pinde ac patet semper colui & obseruaui: hunc laborẽ libens assumpsi. Sed cũ epistolã illam græce latineq; legerim: cognoui nõ emendatione opus esse: sed explanatiõe: qua nullam censui dari posse meliorẽ: q̃ cæteras epistolas sup eadem materia ab eodem cõscriptas efficere latinas. Itaq; his brumalibus noctibus ꝓxime supioribus illas e græco trãstuli ĩ latinum. Quæ ante q̃ ad alios se cõferãt cẽsui decens fore simul & cõgruũ ut prius sanctitati tuæ se offerãt: eidẽq; ꝓcidãt ceu litte

rarũ parẽti:ac uti bonarũ artiũ asylũ te adorẽt. Quare si sanctitas tua parẽ audientiã illis præstabit: quã cæteris quottidie præstat: licet. n. hospites peregrinæq; sint: & a coo insula loco humili ꝑfectæ: latinis tamẽ uerbis nõnulla afferũt: quæ doctorum hominũ auribus digna fore iudicabis: Et ut plenius intelligãtur: suo loco inserui epistolã disputationẽ Hyppocratis ac Democriti continentẽ: quam supiori tẽpore trãstuleram & simul argumẽtum: quod ꝑ aptiori itelligẽtia sup ea confeceram. Sed iam humiliter supplicant ut eadẽ sanctitas tua æquis auribus eas romano sermone loquentes audire dignetur.

Incipiunt epistolæ foeliciter

r Ex Regum Magnus Artaxerses Peto Salutẽ Morbus qui nomine appellatur pestis nostrũ inuasit exercitũ: & cũ plura sæpius fecissemus remedium nullum hactenus est datũ. Quare te oĩo rogamus: ut aliquod adiumentum nobis q̃primum transmittas siue ex his quæ natura habentur siue arte proueniũt: siue cuiusuis hoĩs peritia: quo morbus hic curari queat. Trãsmittas igitur q̃primũ potes atq; q̃tũ potes hunc morbũ coerce. Qua i re nec ipẽse nec muneribus parcas: nã totũ lõge serpit exercitũ crassũ quẽdã ac grauẽ spiritũ inferens: & cũ hostem feram

bestiã habeamus:nõ pugnãdo expugnamur. Quippe pecora interimit:& q̃plurimos ita inficit ut nulla cura sanari possint:atq; tela in diem acerbiora iaculãdo imittit. Qua super re quid sentiã aut dicã nescio: nec quos consulã sane habeo. Quãobrẽ nõ desistas donec hæc omnino q̃primum aduota pficias. Vale.

Petus magno regi Artaxersi .p.S.d.

m Orbi pestiferi epidimia naturæ adiumentis haudquaq̃ soluitur. Nã q morbi naturaliter generãtur:illos natura ipsa p sese iudicãdo curat:Sed qui ex epidimia proueniũt curantur ex arte:quæ corporũ modum artificiose inquirit. Hyppocrates uero medicus natiõe doricus:patria chous:patre Eraclide natus:quẽ Eraclidẽ genuit Hyppocrates. Hyppocratem Gnosidicus. Gnosidicũ Nebrus. Nebrũ Socrates Socratem Theodorus. Theodorũ Cleomissada. Cleomissadam Chrisimãdes huic morbo medetur. Quippe diuino quodam ingenio præditus ex paruis quibusdã uulgaribusq; rebus in maiorem quandã artẽ usum medendi pduxit. Diuinus pfecto Hyppocrates a Cryssimida rege nobis quidẽ nonus existit:ab Aesculapio uero duodeuigesimus. Sed ab ipso Ioue nimirũ uigesimus. Ex matre isuper Prassithea Feneratis filia:de domo eraclidarũ natus. Itaq; ex utroq; semĩe a diis genus uir diuinus Hyppocrates ducit. cũ ex matre ab Aesculapio: & ex patre ab Heraclide

descendat: medendi sane artem apud patrem Eracli dem & eius auum Hippocratem didicit. Verũ ab iis quædã medẽdi principia hausit: quæ solum illos te nuisse merito quis credere potest. Verum enĩ natura li quadam ingenii acritate fretus uniuersam artẽ ple ne & exacte ipse complexus est. Hic profecto animi generositate maiores suos tanto excellit: quãto in fa cultate artis quãplurimũ differt ab illis. Quippe nul lum extat genus ferarum terra mariq;: quibus mor tales curando ceu Triptolemus semina: ita Aescula pii adiumenta dispargit. Quare plerisq; locis sibi sa cra habentur. Et apud athenas æquis honoribus cũ Hercule & Aesculapio ueneratur. Hunc igitur ipsum uoca: cui tantum auri atque argenti dari iubeas quã tum uelit. Hic enĩ nouit nõ uno modo morbis me deri. Hic est sanitatis pater. Hic uitæ mortaliũ salua tor. Hic doloris expulsor. Hic diuinæ sciẽtiæ simpli citer dux.

Rex regum magnus Artaxerses
Hystani hellespõti præfecto. S.

h yppocratis medici coi q ab Aesculapio ducit originem gloria artis ad nos iã usq; peruenit Dato igitur tãtũ auri q̃tũ uoluerit ac cæterarũ rerũ q bus idiget nõ minus abũde: atq; illũ ad nos mittito Erit. n. pari i honore cum uiris apud psas præstãtissi mis. Insup siquis alius p europã uir egregie præstãs

reperitur. Illum domui regiæ efficito amicum pecu niæ minime parcens. Quoniã uiros qui consilio ua leant nõ est facile inuentu. Vale.

Hystanes Hippocrati. S. p. d.

q Vam rex te indigens epistolam misit: eã in præsentia tibi transmitto. Ad quã respõde q̃primum ut mature regi rescribã. Vale.

Hippocrates medicus Hystani. p. S. d.

n On secus ac tibi scribo regi rescribas: ꝙ uictu ueste domo ac cæteris ad uitam necessariis sufficienter fruor: nec mihi fas est a psis pecuniã acci pere: nec uiros barbaros a morbis curare qui græco rum hostes existunt.

Incipiũt epistole sup Democriti cura Hippo crates Abderitarũ senatui. S. p. d.

c Iuis uester Mellisagoras choũ uenit quo die contingit sceptri assumptionem fieri: & an nuæ essent nundinæ: ac pompa sumptuosa apud cy parissum: quam deo agi moris est p eos ad quos sa cra spectãt. Sed cũ festinare ex uerbis & aspectu Mel lisagoras uideretur: persuasus id quod res erat: lectis litteris uestris admiratus sum: ꝙ de uno homine to ta ciuitas turbaretur: non secus ac ipsa ciuitas foret homo unus. Beati profecto illi sunt populi: qui uiros probos sibi constituunt pugiles ac defensores & nõ

turres nec moenia:sed uirorũ ſapientũ ſapientia con ſulta. Ego quidem arbitror artes eſſe gratias deorũ: homines uero opus naturæ. Vobis igitur uiri abderitæ haud ſit moleſtũ: ſi mihi uideor non a uobis ſed ab ipſa uocari natura: ut ipſius opus quod morbo ne pereat in periculo eſt:curem. Itaq; in curando democritũ naturæ ac diis parebo prius q̃ uobis: ſi morbus quidem eſt:& non error:quod equidem magis cuperem. Nam maioris ueſtræ erga illum beniuolentiæ ſignum eſſet:ſi ex ſola ſuſpitione tantum turbaremini. pecuniam ut ad Democriti curam ueniam: nec natura nec ipſe deus mihi pollicetur. Quare uiri abderitæ nec uos pecunia mecum agatis:qn potius artis liberæ liberum opus ꝑgredi dimittatis. Quippe qui mercede curant:hi ſcientias ſeruire cogunt:& illas liberas mercede efficiunt ſeruas:atq; ut mos ẽ: cum ad curam ueniunt: qđ morbus difficillimus ſit aliquando mentiuntur:quandoque ceu ſit facilis accedere negant:licet polliceantur: & ſæpe ueniunt item non uocati. Miſera porro mortalium eſt uita: quos ĩtoleranda lucri cupiditas ceu uẽtus hyemalis cõtinuo uexat:quæ cupiditas cũ iſaniæ morbo grauior ſit. Vtinã ipſi medici illã potius curare ſcirẽt q̃ licet noceat & ægrotare faciat. Beatos tamen efficere exiſtimatur. Ego ãt puto aĩ morboſ ex uehemẽti iſania ꝓcreari quæ mẽtibus hoĩum opiniões & fãtaſias fantaſias

quasdam imprimit: a quibus non nisi per uirtutem quis se purgãdo sanatur. Equidẽ si uiri abderitæ diues effici uelim nõ decem talentorum gratia ad uos uenirem: sed ad magnũ psarum regem: apud quem populi & homines fortunis ac diuitiis abundant ac cessissem accitus illuc ad pestem curãdam. Sed quia regio illa hostis græciæ existit: a morbo pestifero illam liberare negaui: & quantum ĩ me fuit: barbaros expugnaui. Erubescerem profecto a rege pecuniam accipere: qui patriæ esset infestus. Quam pecuniam ceu pugil ac defensor græciæ abieci. Quippe nõ sũt diuitiæ pecuniam undique quærere. Nã magna uirtutis misteria in iustitia consistunt & non ĩ his quæ fodiuntur: sed illis in rebus quæ omnino patent & ĩ agẽdo uersantur. Nun igitur putatis æque turpe haberi hostes & amicos mercede pariter curare. Sed nõ hoc mõ mea sese habẽt. Quoniam ex morbis fructũ non pcipio. Democriti non libens mentis excessum audiui: qui si bene ualet amicus est mihi. & si ægrotus a me curatus: magis amicus erit. Audio illũ constãtẽ & benemoratũ esse atq; decus reip. uestræ. Vale

Hippocrates Philopomeni. S. p. d.

l Egati qui reip. litteras attulerunt: tuas quoq; mihi reddiderũt: quibus cum mihi hospitiũ & cætera ad usum necessaria polliceris: lætatus sum ualde. Veniam fortuna fauente ac etiam spe melio

ri q̃ existimauerim ut in rescribendo tibi significaui
Nam nõ insaniam esse duco: sed quoddam animi ro
bur excessiuum uiti: q nec liberorum nec uxoris nec
cognatorum: nec rei cuiusquã curam gerit. & qui sibi
fidens die ac nocte in antris plurimum uel sub arbo
rũ umbra uel mollibus herbis uel iuxta tacitos aq̃rũ
riuolos degit. Huiusmodi & alia multa melécolicis
eueniunt: qui taciti existunt & solitari ac desertorum
studiosi locorum: mores hominum uitantes & aspe
ctum suorum ceu extraneorum declinantes. Nec alie
num est eos qui doctrinæ solũ uacant cæteras curas
ob sapientiæ studium abicere. Nam ceu serui & ancil
læ qui absente hera tumultuando ĩuicem altercantur
si repente hera supueniat: remissi subito quiescunt.
Eodem mõ animi hoĩum affectus uitiorum mini
stri cum sapientiæ conspectus illuxit: ceu serui abdi
cãt se. Itaq; studiis sapiẽtiæ dediti cupiũt antra & ta
cita loca: non quia penitus sint amentes: sed actionũ
humanarum quietis desiderio cõtemtores. Quippe
mens externis curis percussa cupit quietare corpus:
& tũc ad quietem se statim cõuertit. Deinde in dilu
culo surgẽs secũ ueri locũ circũspiciendo inqrit. Vbi
nec uxor nec liberi nec mater nec germãi nec cogna
ti nec serui nec aliud quippiam adsit: quod pturba
tionem aliquam afferre possit. Et quæ perturbatio
nem excludũt: illis in locis se libens committit. nec

turbulentis se appropinquare audet ob reuerentiam rerum earum quæ illic inhabitant. Habitant autem locis in illis artes: uirtutes: dii: demones: cōsilia: sciētiæ. & magnus polus rapacissimus astris illic perpetuo defulget. Quem in locum Democritus forte rerum urbanarum tedio & maiori quodam sapientiæ studio ceu porro exulans se contulit. Et quia solitudinis est amator: insaniæ morbo laborare putatur. Sed abderitæ student pecunia se ostendere ꝙ Democritum haud intelligunt. Verum tu amice Philopomenes nobis hospitium para. Quippe reipublicæ illi perturbatæ turbationem denuo inferre noluerim. & maxime cū ab antiquo amicū præcipuum ut ꝓbe scis te semper habuerim. Vale.

Hippocrates Dionysio. S. p. d.

a Vt apud Alicarnassū amice me expeta: aut ipse ueniendo præueni. Nam Democriti gratia abderam omnino eudū est mihi: ad quē ægrotātem a ciuibus suis publice sum uocatus. Quorum affectio ea est: quod uerbis exprimi nequit. Nā cuncti ueluti una sit anima æque simul ægrotant. Quare ipsi cura indigere uidentur. Ego quidē reor ꝙ haud sit morbus: sed excedens quoddā disciplinæ studiū. Nec re uera excedens: sed ab idiotis sic reputatū. Quoniam nunquam nocet excedens uirtutis studium. Morbi uero huiusmodi opinio prouenit ab eorum qui iudicant tarditate. Quisqꝫ sane opinatur quæ ipse non

habet:si alius abundet:illa quodãmodo excedere. Et forte timidus fortitudinem putat esse excessum. Et auatus magnificentiam & omnis defectus existimat uirtutem omnem esse uitiũ excedens. Ego aũt cum illum uidero:& eius uerba audiuero: rem melius percipiam. Tu uero Dionysi ut uenias stude. Nam donec redeo:ut hic in patria moreris uelim:& rerum mearum curam habeas:atque ciuitatem ante omnia gubernes. Ad hæc accedit ꝙ non uideo qua fortuna hic annus salubris est:& naturam teneat antiquam cum non multum morbis abundet. Quare adsis. Domum enim meam cõmode habitabis:quoniam mihi hac mea abitione uxor apud eius parentes permanebit. Prospicies tamen ut continens degat:ne propter uiri absentiam aliis intenderet. Et licet a pueritia fuerit honesta: & progenitores habuerit urbanos:& patrem habeat uirilem:uitiorumque osorem: sed longe tamen senex est: & mulier castigatione semper indiget:quæ est natura intemperans & sicut arbor assidue pullulat nisi assidue castigetur. Ego autem puto ꝙ ad mulierẽ custodiẽdã amicus q̃ parẽs sit diligẽtior. Na nõ idẽ amoris affectus amico est qui & parentibus. Cuius rei gratia corrigẽdi tẽpus sæpius non tenet. Quippe ĩ oĩ re ille ẽ prudẽtior q affectu animi caret mõ sit beniuolus. Vale

Hippocrates Damageto. S.

c Vm rhodi essẽ apud te Damagete uidi nauẽ

illã qua solis inscriptio inest prora :& contextu ꝓbe ornatã ac perplures foros habentem & eius remigiũ fabrefactum & uelox ac tutum tu longe laudabas. Eam igitur si fieri potest:non remis sed alis armatã nobis trãsmitte. Res.n.urget amice. Nã abderã naui gare ocissime uelim:ut ob Democritũ languẽtem lã guẽti medear ciuitati suæ. De cuius uiri fama iã cre do audiuisti. Hũc patria ĩsanie morbo egrotare existi mat. Ego autem uelim ĩmo cupio: eũ certe nõ/ ægro tare:sed ciues suos sic opinari. Nam semper ridet ĩn quiunt:& cum ridere nunquã cesset de quauis re: si gnum insaniæ esse coniectant. Itaque amice amicos tuos apud rhodũ: moneas:ut modeste & non multũ diffuse rideant:nec nimium moereant:sed huius rei medium teneãt. Vt hoc faciens aliis comis: aliis stu diosus uirtutis & curiosus existimeris. Malũ ꝓfecto ẽ Damagete de quauis re ridere. Malũ quoq; est mo dum excedere. Quod si semp fiat lõge est deterius. Atqui dicerem sibi. Nũquid Democrite qui egrotẽt qui moriuntur:& qui iam mortui sũt:& qui obsidẽ tur. & quicquid mortalibus, accidit mali: tibi præ stãt materiam ridendi? Nun deos oppugnas:cum in mũdo duo, sint præcipue molestia & gaudium: quo rum quod alterum abiceris beatus tibi uideris. At fieri nequit. ꝙ aut mater aut pater aut liberi aut uxor aut amici quandoque non ægrotent. At tu ob tuum

risum ceu omnia salua sint: foelix ac beatus existere putas: & si quispiã ægrotet rides: si moritur gaudes. Et siquid aduersi audi: lætaris. Itaq; improbissimus es: & a sapiẽtia plurimum abes. Si putas huiusmodi haud esse mala: superabundat in te bilis democrite. At ego uideor esse Abderites: sed patria longe ẽ prudentior: Verũ de his magis trite ibi disseremus. Sed hoc ipso tempore quo ad te scribo: nauis profecto tardat. Vale.

Hippocrates Philopomeni. S. d. p.

c Vm intentus cogitãsq; de Democrito qescerem: illa ipsa nocte circa diei ortũ somnium somniaui: quo nihil difficultatis esse arbitror: repẽte sum expertus. Videbat. n. uidere Aesculapiũ ac ipsũ ꝓpe adesse apud abdere portas cõueneramus. Verũ ipse Aesculapius nõ suauis neq; mitis ut ex eius statuis uideri licet uidebatur. Sed forma acer & aspectu non minus terribilis. Sequebantur aũt illũ dracones ſre uera serpẽtibus ampliores qui & ipsi festinãtes lõgo quodã tractu sicut ꝑ loca deserta & cauas ualles sibilabãt. Post eum amici cistas habentes farmacorũ ꝓbe obturatas ueniebãt. Ipse uero deus manũ mihi porrexit: quã libenti aĩo accipiẽs rogabã ut mecum ueniret: & ut in cura Democriti me nõ relinqueret. At ille inquit. Non me ĩ præsentia indiges: sed deus mortalium atq; ĩmortalium in ipsa cura tibi assistet.

Tum ego retrouersus aspicio mulierem magnam & formosam comas splendide & apposite comptam. Nam eius oculorum orbes eo splendebant: ut astrorum splẽdor esse uideretur: & deus ipse iam abierat Verum mulier illa manu me capiẽs molli quadam blanditia mihi blandiens ꝑ ciuitatem me ducebat: & cum ꝓpe domum ubi uidebatur hospitium esse uenimus: ut umbra recessit: solum inquiens: Cras te conueniam apud Democritum. Deĩde cum se retro uertisset. Ego inquã rogo te optima mater: quis es? & quo te appellem nomine? Et illa ueritas ait. Sed hæc quam præcedere uides. Statim.n.alia quædam mulier apparuit: nec ipsa quidem mala sed austera: ac longe insolens: opinio inquit uocatur: & apud abderitas habitat. Sed cum surrexi: mecum somnium examinans. Puto Democritum medico non egere: ex quo ipse deus morborum curator abiit: ceu nõ habens quid curaturus esset. At ueritas apud Democritum ꝙ ipse sanus: permanet. Verum opinio ꝙ ipse sit infirmus apud abderitas existit. Hæc uera esse arbitror Philopomenes: & certe sunt. Non enim me fugit quid somnia significent: & præcipue cũ ordinẽ seruãt. quippe medicina uaticinio cognata ẽ: quoniã harũ duarum artiũ unus est parẽs Apollo q nobis ꝓgenitor morbos futuros prædicit: & ægrotãtes curat

Hippocrates Crateuæ. S. p. d.

S Cio te in hærbarum uiribus cognoſcedis optimum eſſe tum tuo ſtudio:tum gloria maiorum tuorum o amice: ut a Crateua actauo tuo nihil tibi iam deſit. Nunc igitur ſi unquã alias quot & quales potes:ſane.n.neceſſitas urget: collige hærbas:atq; illas mihi q̃otius mitte unius uiri cauſa:q quidem abderita:ſed nomine Democritus: uti tota ciuitas æque ponderat. Illum ĩſaniæ morbo ægrotare aiunt: & nimirum purgatione indiget.ſi res ſic ſe habet. Sed licet credamus ꝙ non erit opus medelis tamen undiq; medicum oportet eſſe paratum. Hærbarum uero uim ſæpius apud te nõ ſecus ſum miratus ac rerum oĩum naturam diſpoſitionẽq; & ſacrũ terræ ſitum. Ex q̃ aĩantia plantæ alimẽta fortuna ac ipſæ diuitiæ proueniunt. Quaſ res utinam terra mortalibus denegaret. Quippe plus habendi cupiditas quo ſe uerteret nõ haberet. Neq; abderitæ decẽ talentis me nũc ꝑ medico accirẽt:mercennarium quẽpiã allicere putantes. Vtinam Crateua amaram huius cupiditatis radicẽ ita extirpare poſſes:ut nihil reliquiarũ ex ea remaneret. quoniã aĩos hoĩum ſimul cũ corporibus purgaremus. Sed iſta q̃dẽ optãda ſunt. Tu uero nũc iſiſtaſ & hærbaſ mõtibus ac altis ĩ locis natas præcipue colligas. Nam efficatiores ſũt & acutiores q̃ quæ ĩ lociſ humidis naſcũtur ꝑꝑ terræ dẽſitatẽ atq; aeris ſubtilitatẽ. Qđ.n trahũt id agũt uiuac ius

flores tamẽ illarum legere coneris: quæ iuxta lacus & loca uliginosa exiſtunt: utputa iuxta riuoſ uel iuxta eos qui apud nos fonticuli uocãtur. Nã ꝙ nõ ſint ita efficaces: nec tantæ acuitatis & humoris dulcioriſ ꝑ compto habemus. Itaqꝫ de quibus humor ſiue ſucus exprimi debet: oẽs illæ uaſis uitreis fac deſetantur. Sed quarũ hærbarũ folia aut flores uſui ſũt habẽdi in uaſis coctilibus ꝓbe obturatis deportẽtur. Ne uentorũ flatibus agitatæ tanquã exanimatæ uim ꝓpriam medẽdi amittãt: & eas ad nos q̃ocius mittas. Accedit ꝙ huic rei tempus hoc ueris totius ãni longe congruũ eſt: & ad præfatam inſaniã curãdam neceſſitas me urget. Quippe cũ dilatio cuiqꝫ arti aduerſetũr: medicinæ uero q̃maxime: in qua ipſa tarditas ſæpe affert ꝑiculum uitæ. Nã qui curantur eorũ uita tempora exiſtunt: quorum obſeruatio eſt ipſe finis. Spero tamẽ ſine alia cura Democritũ ſanũ fore. Si uero quiſpiam ſit defectus: is aut naturæ aut temporis aut alia fortaſſis cauſa contigit. Multa. n. cum ſimus mortales nos latent: quæ cũ neqꝫ diligẽtia neqꝫ alia ratione uerum teneatur nos ad incertũ ducunt. Vis igitur omnis a nobis aggredienda eſt. Nã qui ſunt in periculo: ea quæ poſſumus ſibi nõ ſunt ſatis quin quæ nõ poſſumus etiam magis cupiũt. Ad duo fere ꝓpoſita nos ſemꝑ militamus. Vnũ quidẽ hominis: alterum uero artis: Sed horum primũ eſt ſane ĩcertũ:

Alterum ſcientia diffinitum: Quibus duobus opuſ eſt quoq; fortuna. Quoniam id quod purgari debet nō omnino cōprehēditur: & nos ad ſtomachum purgandū ſtatim ſuſpiciētes medicinæ modū ad icognitam hoīs naturā coniectamus. Nō.n.una & eadē natura omniū eſt. Et natura cuiq; aliquid tāquā ꝓpriū ſemꝑ diffinit. Præterea nōnunquā i ipſis hærbis ſerpentes inſpuendo eas infecerunt: ac ſpiritū interiorē circū illas inſufflarūt. Huiuſmodi qdem herbæ nocumentum ꝓ ſalute inferunt ac ſpiritū: niſi quapiā nota aut tabe aut odore ferino & atro ſignū appareat. Quo circa ars ipſa ꝓpter fortunæ caſum frequenter decipitur. Certiores igitur ſūt purgationes: quæ per elleborū fiunt: quibus Melāpum ad natarū Preti: & Anticereū ad Herculis curā uſos fuiſſe narratur. At i Democrito nulla huiuſmodi cura utemur. Verum ſapientia ſibi erit efficaciſſima medelarum.

ARGVMENTVM

d Emocritus Abderites inter philoſophos ſui temporis clariſſimus familiæ ac ſuorū tedio ciuium omiſſa uita ut ſic dicam negocioſa heremū ꝑfectus: qui locus nō lōge ab urbe abdera diſtabat: ſe totum ocio tradidit. Atq ſuꝑ quibuſuis hominū actibus ridere cōſtituit. Quā rem cū ciueſ ſui aīaduerterent: putantes illum mente eſſe alienū: legatiōe & epiſtolis Hippocratem choum ī arte medēdi eximiū

ad curam Democriti ceu insanientis accersunt. Quã curam assũmens Hippocrates Abderã nauigat. Vbi quæ acta & quæ inter se ac Democritũ dicta sũt: Damageto cui rerum suarum curam domo abiẽs cõmiserat præsenti epistola significat sic scribens.

Hippocrates cous Damageto. S. p. d.

q Vod suspicati sumus: illud nimirũ Damagete fuit. Non enĩ exciderat mẽte Democritus: sed mẽte alios lõge ãteibat: nosq; sapiẽtiores effecit: atq; p nos mortales reliquos oẽs. Misi tibi nauẽ charissime: quæ ut Aesculapii uere dicatur post solis insigne apponas etiam salutis. Quoniã cursum psperc uelo ita celeri pfecit: q quo die me iturum pmiserã: eo ipso die Abderam applicuit. Quo cum uenimus: uniuersos ciues ad urbis portas astare frequentes cõuenimus: ceu nõ de nihilo nos expectantes: nec uiros tãtum: sed etiam mulieres: seniores pariter & iuniores: atq; p deos infantes pueros ipso uultu moerorem significantes. Hi quidem sic se habebant pinde ac Democritus isaniret. Ille uero eo tẽpore acrius philosophabatur. Vt aũt me uiderunt: uisi sunt pausillulum respirare: atq; optime sperare. Verũ eni Philoppomenes ut me domum duceret instabat. Nam ut apud eum diuerterẽ scitu plebis erat cõstitutum. At ego inq̃ o Abderitæ nihil extat mihi negocii: nisi ut Democritum uideã. Quod cum audiuerũt: me

laudauerunt:lætatiq; sunt:duxerunt me cõfesti p fo
rum urbis medium:alii sequendo:alii hic inde præ
currẽdo. Iupiter rex ad unum uociferãtes rauxiliare:
cura. Ego uero eos hortabar:ut bono essent aio uelu
ti nihil mali tũc tẽporis adesset:& si quid esset:illud
facile posse curari. Quæ cum dixi:abii. Nam domus
nõ lõge aberat:imo urbs ipsa nõ multa quidẽ erat.
Cuius ppe muros inhabitabat Democritus. Nã con
tra urbis turrim quidã eminens collis extabat altis
ac densis populis amoenus: unde Democriti statio
uidebatur. Ipse uero sub patula frondosaq; platano
solus in amictu crasso assũptus pallens tenuis atque
tõsus barbã i lapidea sede sedebat. A dextris aqula
quædã iugis e colle decurrens lenis resonabat. Quẽ
supra collẽ ut suspicari potest:erat locus nymphis sa
cratus:uitibus ex se natis lõge umbrosus. Eo tẽpore
Democritus librum egregie ornatum sup genibus
habebat:& alii q̃plures circa se humi iacebant. Coa-
ceruauerat animalia plura:atq; illa p totum discide
rat:& aliquando se inclinans cursim scribebat. Non
nunquam se cõtinens & intra se cogitans a scribẽdo
cessabat. Hoc cũ fecerat:parũ post assurgẽs cogitãdo
deambulabat:& aialium uisceribus inspectis: suoq;
loco depositis denuo residebat. Abderitæ uero moe
sti q me circum astabant:& a lacrimis se uix cõtine-
bant: Prospice inqunt Democrite uitam q ut uides

captus est mente. Nã quid uelit aut faciat nescit: atq; illorum quispiã Democriti insaniã aptius ostẽdere uolẽs eiulauit uoce acuta istar mulieris sup nati fune re gemẽtis. Alius pinde ac quẽ genuerat educauerat ue corã trucidaretur lugubri ululatu clamauit. Quẽ gemitũ cũ audisset democritus subridẽs ac quodã mõ deridens paulũ a scribẽdo cessauit: atq; caput sæ pius cõcussit. Tũ ego inq̃ uos Abderitæ hic manebi tis: Ego eni cominus pfectus ex illius sermone mo tuq; corporis quid morbi patiatur exactius pcepero Hæc cum dixissem e colle qui erat decliuis & lubri/ cus innixus etiã uix ueni ad illũ. Qui cũ ppe accessi celerrime scribebat. Steti expectans donec a scribẽdo cessaret. At ille parum scribendi cursũ omittẽs meq; secus assistentẽ aspiciens inquit. Salue hospes. Et tu plurimũ uirorũ sapientissime inq̃ Democrite. Tum ille ueritus arbitror q me nomine nõ appellasset in quit. Quo te appellas nomine. Nã ex ignorantia no minis te hospitem uocaui. Hippocrates inquã nomẽ mihi medicus est. Tũ ille. Ex Aesculapii genere iq̃t. Fama tui in arte medendi ad nos pmagna iam usq; puenit. Sed quæ causa te huc adduxit amice? Verũ ante oia sede. Vide q̃ hic foliorum aceruus uirens ac mollis ad sedendũ iucundus? gratiora pfecto q̃ inui diosa fortunæ sedilia. Cũq; sedissem: denuo inquit priuatum an publicũ te huc adduxit negociũ dicas

apte. Nam quoad potero præstabo tibi officiũ meũ
Tunc ego inq̃: ut te uirum sapientem uiderem. Hæc
uiæ causa fuit. Occasionem patria præstitit: cuius le-
gatione fungor. Tum ille iquit: nostro primum ute
ris hospitio. Tum ego illũ p omnia experiri cupiẽs
quãuis iã isanire nõ uideretur: inq̃ ciuẽ uestrũ nosti
Philopomenẽ? Tum ille iquit. Quinimo: si demo
nis ais filium: qui secus habitat Mercurii fontẽ. Istũ
ipsum inquã: quo iam ab antiquis hospite utor. Ve
rum tu Democrite me suscipe hospitio meliori: atq;
i primis expone quid sit quod ĩ præsentia rescribis.
Tum ille pusillulum se continens de insania iquit.
Tum ego Iupiter rex? inquã ad ciues ĩ tempore scri
bis. At ille inquit: quos ais ciues? Ego uero nihil o
Democrite inquã. Non enim aduerti: qui uerbũ hoc
mihi exciderit. Sed quid de isania scribis? Tum ille
quid enim aliud inquit: nisi quid sit: & ĩ hominibus
quomõ generetur curetur ue: cuius rei gratia discidi
quæ hic uides animalia ista: non q̃ oderim opa dei.
Sed inquiro bilis naturam atq; situm. Scis. n. q̃ bilis
supabundans homines ad insaniam redigit: quæ bi
lis a natura oĩbus inest q̃uis plus ĩ aliis atq; aliis mi
nus. Nam eius redundãtia morbus est: tanquã mate
ria quidem bona interdum subiacet mala. Tum ego
p Iouem inquã o Democrite uere ac prudenter ais.
Quare te beatum iudico q̃ tali ocio fruaris: quo frui

posse nobis nõ datur. Tum ille inquit. Quia nã nõ datur tibi? Quoniam inquã agri: liberi: mutuũ: mor bi: neces: serui: uxor: & alia huiusmodi oportunitaté nobis auferunt. Tunc uir ille suo solito morbo affe ctus affatim risũ effudit: meq; ridés subderisit. Dein de tacitus a risu continuit se. Tum ego quid inquã Democrite rides? utrum ꝓbe an improbe quæ ꝓtu li tibi dixisse uideor? Tũ ille risit effusius. Abderitæ qui ista uidebant eminus plauserũt manibus: caput alii: alii frontem: nonnulli pilos sibi euulxerunt. Nã ut postea narrarũt: tã effuse Democritus riserat nũq̃. Tum ego inquã. Sapientissime uirorum Democrite cupio huius tui risus causam scire. Vtrum ego an ea quæ dixi digna risu tibi uidentur ut: per te monitus me emẽdare queam: aut tu correptus a risu abstineas qui uirum non decet. Tum ille inquit. Hercle si me posses arguere: ea me curares cura: quali adhuc cura sti neminem. Tum ego inquam. Quid argui non posses? Nũ uides esse absurdum: mortes hominum ridere? aut morbos? aut insaniam? aut cædes? aut quiduis aliud his quoque deterius. Insuper nup tias? dies solénes? liberorum educatiõem? sacra? ma gistratus honores? & omne id quod boni nomé ha bet? Nam quorum miserãdum est rides. Quibus læ tandum pari modo rides. Quare bonum & malum apud te differunt nihil. Tum ille. Ista quidem pro be narras. Sed nostri risus nondũ causam tenes: quã

cũ tenebis:curam magis frugem:q̃ legatiõem istam patriæ reportabis: risum scilicet meum: quo & te & alios sapientiores efficere poteris. Pro qua re meden di artem me forte uicissim docebis: cognoscens q̃to nixu quibus nõ sit nitendum mortales innitãtur: ea continue inquirentes facientes ue quæ non homine sed risu tantum digna sũt. Tum ego p deos inquã si totus orbis terre se ægrotare ignorat: nec tenet un de curam quærat extra mentem quidem existit. Tũ ille ignorantia orbis multa est Hippocrates. Naturã enim locupletem parum considerat. Tũ ego inquã o Democrite ista suo tempore me docebis. Vereor enim ne dum orbis inscitiam aperies: iam tunc ride re incipias. Solue nunc tui risus causam: & uitæ tuæ rationem da. Tum ille me torue aspiciens iquit: Tu mei risus causas duas esse putas: bona scilicet & ma la. Ego tantum rideo hominem ignorãtia plenum: ac recte factis omnino uacuũ qui omnibus suis cep tis puerascens superfluis & nocuis laboribus se con ficit. Nam extrema terrarũ & recessus extremos plus semper habendi cupiditate peragrat: argẽto & auro ut potiatur: ab inquirendo nunquã cessat: & ut plus possideat cum semper sit anxius sine rubore se bea tum appellat. Nũc terræ hiatus seruorum manibus perfodit. Quo in opere alii a terra fungida superinci dente necantur. Alii diu illud facere coacti: tanquã i

patria illic uitam in cruciatu degunt. Inquirẽdo aurum & argentum pulueris uestigia perscrutãtur: arenam undique coacetuãt: & tertæ glebas scindũt affatim. Atq; terram matrem ceu hostem fodiendo euiscerãt: & quam admiratur: eandem continuo calcãt Quantus hic risus. Terram abscõdi tam cupiũt quæ patet illam aspernãtur. Canes alii emunt: equos alii. nonnulli infinitos agros sibi ascribunt: & cum aliis dominari uelint: sibi ipsis dominari nequeunt. Vxores ducere properant: non multo post illas repudiãt. Quem amant eundẽ item oderunt. Liberos gignũt: illos abdicant. Quæ sollicitudo uana profecto est pariter & absurda: & ab insania differens nihil. Bella inter se gerunt. Aduersantur parentibus. Regibus insidiantur. Hominum cædes peragunt. Terram fodiunt: ut argentum adipiscantur. Argentum adepti agros emunt. Fructum agrorum deinde uendunt. Fructus uendentes pecuniam denuo capiunt. Heu ĩ quantis rerum uolutabris uoluuntur. Pecuniam qui non habet illam habere studet: quam postquam habet: illam abscondit atq; celat. Huiusmodi angustias quibus homines iugiter implicantur cum aspicio: risus abunde effluit. Ad hæc uiri hostiliter inuicem altercando leges præuaricantur. Nam litigant cum fratribus: cum ciuibus digladiantur: non uerentur parentes. Et ista agunt pro rebus caducis: quarum

nullus mortalis dominus existit: p nefas se mutuo cædunt uiolenter occidũt: amicis & patriæ subueni re deuitant. Indigna & inanimata diuitiis exornãt: Peculium in statuis emendis erogant: eo q loqui si bi apparent. Qui uere loquũtur: illos oderunt. Alie na semp concupiscũt. Eteni qui aridam colũt: mare affectant. Et ecõtra insulas colẽtes aridam cupiunt. Atqui oĩa conuertũt ad eorum cupiditatem: & cum fortitudinẽ laudent: in bello uariis affectibus quotti die superãtur. Quibus mẽtis oculum eluscati uitam sine cõsilio ducunt. Qui ergo hunc meũ cõtineam ri sum: cũ ipsi nõ contineant inscitiã suã: sed aliũ alius derideat? Nã q se putat esse sobrium: ebrios deridet. Alius amãtem aspernatur: cum ipse grauiori morbo laboret. Alii p ridiculo habent nauigantes: nõnulli agrorũ cultores: cũ ipsi risu sint digniores. Nã & arti bus & opere inter se dissonant. Tum ego inq o De mocrite Ista quidẽ sũt dicta satis apposite: Nec ratio ulla magis esset apposita ad indicãdum mortis fra gilitatem. Verum negocia domestica urbana pariter & forensia quibus hominẽ uersari oportet: imponũt nobis necessitatis legem. Nõ eni ad ignauiã neq; ad segnitiem natura hoiem genuit: sed ad agẽdum. Ve rum ex huiusmõi artibus studiũ gloriæ ebulliẽs ani mum multorum quãuis recte sentiãt: sæpius & fre quẽter decipit: qui ne ruant oĩa tẽtant. Sed ob rerum

Hominu Scelera

elusçati.

Ho.

Homo natus ad ag[endum]

obſcuritatem caſum cauere ratione nequeunt. Nam quis unquam mortē uſuris aut diuortium expectauit: aut corruptelam liberorum: aut ꝑditiōem agrorum: aut nauium ſiue regni ſiue exercitus aliorumq; iacturam bonorū: Nullus.n.cadere præſumit. Quippe ſpe bona quiſq; ducitur: atq; peioris non recordatur. Igitur hic tuus riſus nunqd eſt ſuꝑ his ualde incōgruus. Tum ille inquit. Tardus quidem es ingenio: & a mea ſentētia lōge alienus Hippocrates: qui animi motus & quietis modum ex ignorantia metiris. Nam hæc ipſa quæ dicis ſi recta mente ſequerentur: ab omni anguſtia ſe facile eriperent: atq; meum riſum ſedarēt. Nunc uero his in rebus ceu ad uitam neceſſariis inſanientes excecantur: qui recta intelligētia motus ordine carenteſ diſcere negligunt. Nā celeris & crebra rerum indiem accidentium mutatio & cōtinua fortunæ ratio abunde cuiq; exhibet cōſiliū. Ac certa in re atq; tranquilla uariis affectiōibus affecti aliter & aliter cupiunt ea quæ nihil conferunt: & illis inuoluuntur: quibus poſtmodum ſunt dolituri. Verum enim qui omnia ꝓ uiribus cogitat: ſeſeq; cognoſcit: ſine caſu uitā ꝑpetuo ducit: atq; cōditionem ſuam aperte cōſiderans ad cupiditatē plus ſemper habendi animum non tendit: ſed locupletem ac nutricem omnium naturam præſeferens abunde ſatis uitam pertranſiret. Quemadmodum.n.in bona

corporis habitiōe piculum morbi pſpicuum ſæpius ineſt: Sic in magnitudine pſperitatum nihil ſubeſt diu tutum: & in aduerſis qui ſit animo fortis: liquido apparet. Multi quæ ſunt prope non uidentes ſua quadam affectiōe pereunt. Quæ uero clara ſunt ceu ſub nube intuentur: & cum longam hominum uitam pro ſpeculo habeant ſuper his quæ fieri aut nō fieri conuenit: qua potiſſimum re futura prouidētur tanto aciem magis obtundunt. Hæc & huiuſmodi mei ſunt riſus. Stulti quidem homines ex inſpirato nequitiæ cupiditatis auaritiæ inimicitiarum doli inſidiarum iuidiæ atque aliarum animi affectionum: quarum multiplicem difficile eſſet molitionem exponere: indiem poenas continuo dant. Atque ut ſū matim dicam ignorantia omnibus dominatur. Nā peruerſe cum rem teneant: doloſis captionibus concertant. Quippe quæ uirtus ſpectat ad mores illam ad deterius ſemper deprauant: eo quod uoluptates & mēdacia ſēper ſequūtur: legeſq; aſpernātur. Quod hinc uel maxime ſcire licet. Nam alter alterius ignorantiam culpat: cū ipſe uiſu audituq; careat: qui duo ſenſus i homīe ſūt præcipui ad futurum & quod inſtat cōſulēdū. Iſta deinde cum grauiter ferāt: eiſdem denuo ſe implicant. Nauigare enim execrantes item denuo nauigant. Cultus agrorum omittenteſ rurſuſ agros colunt. Vxorem repudiātes ab integro alterā

ducunt & quos genuerunt cum sepelliuerint: alios cõfestim educãt. Senectutẽ optãt: illam adepti crimi nantur. In nullo statu cõsilio ꝑseuerãt. Reges & pri cipes uitam priuatam approbant: priuati uero regiã uitam affectant. Qui ocio sũt dediti: negociosos lau dant. Negociosi ecõtra ociosos uti tutiores laudibus efferunt. Locupletes uitã tenuẽ præponunt. Tenues locupletum uitã expetunt ceu magis copiosam. At uitam qetis quæ plana lucida & sine casu est: nec di scere uult quispiam: & eam igredi audet nemo. Sed in aduersam quæ dura aspera ue est: oẽs ferũtur præ cipites. Qua in uia qui ĩcidunt: incidunt autẽ q̃plu res: nõ secus anhelãt: q̃ quos hostes ꝑsequũtur: & q primi esse putantur: ultimi repiuntur. Quidam ĩpu dentia confusi cum suos amores habeant suspectos: alterius lecto furtim tabescunt. Alios isanabilis aua ritiæ morbus cruciat. Alii inuicem cũ impetu ruunt. Nõnulli gloriæ studio ad astra usq; elati uitiorũ mo le ad imum usq; corruunt. Quidã fodiunt ut ædifi cent: ac ædificando gaudent: quos postmodum poe nitet opum suorum. Amicitiæ iura tollunt: atq; illa ĩ odium uertunt: ꝓximos expugnant pariter & pro pinquos. Et harum rerum auaritia auctor est: & cum nihil differant a ludo puerorum: qui nihil cõsilio ꝑ ætatem agunt. Sed quæ sibi iucunda uidentur ꝑ cu piditate tãtum sequuntur a brutis aĩalibus sepantur

Nam animalia bruta cũ suæ cupiditatis satura sunt: ꝓ tẽpore quiescunt. Nec ut plus habeãt quærũt. Nullus unquã leo humi aurum abscõdit. Sitit aper quousq; aqua satur sit. Lupus quoad se expleat deuorat: sed satur factus postmodum quiescit. Pardus ultra expletionẽ nihil tunc ulterius quærit. Taurus pascẽdo expletus a pabulo desistit. At hõi ut se expleat: nec dies nec noctes satis sunt. Ferarũ coitus annũ fere cessat. Homo in coitu assidue irretitur. Nũ ridebo hominẽ qui suos fleat amores: a quibus cũ peculiũ cõsumpsit excluditur? Nũ ridebo eum: qui se & sua scopulis & pelago cõmittit: cũ naufragus mare execratur? Nũ ridebo eum qui maiori pondere nauim onerauit: cum iacturã nauis deplorat? Hæc & similia o Hippocrates nõ tibi uideor iure ridere? Veli equidem ualidiorem quãpiam medelam posse adinueniri. Sed nõ est opus medela: etiam si poenis essent farmaca. Qua in re ꝓgenitor tuus Aesculapius satis est nobis exemplo: qui cũ salutem mortalibus præstitit: fulmẽ pro gratia reportauit. Nũ tibi uideor eiusdem esse sortis: qui ut ĩsaniæ causas quærã animalia occido? atque ut uides hic scindo? Sed ea causa ex ipsis hominibus esset inquirẽda. Nam sentis totũ orbem odiis & simultatibus plenũ: & morbos in eo affatim coaceruatos. Nũquid hõ ab ipso ortu totus est morbus? Puer inutilis: adolescens stultus: qui pedagogi

manu regitur: iuuenis ardens & efferatus: uir ambi/tiosus: senex delirus atq; miser: qui uitã suam absq; ratione cõsumpserit. Talis. n. ex matris utero nasci/tur homo. Nam alii ira tumẽt. Alii stupris & adulte/riis student. Alii aliena cupiũt. Hõnulli sua sine fru/ge cõsumũt. O si mihi potestas daretur domus oĩum posse aperire: & quæ intus fiunt palam proponere. Videres alios crapula uentrẽ distendi. Vino ingurgi tari. Alios uomere. Alios tedio angi. Alios uenena miscere. Alios insidias tẽdere. Alios calculũ confice/re. Alios letari. Gemere alios. Quosdam in amicũ ẽt causam conscribere. Alios inani gloria mente excide re. Et alia his nõ minus perturbatiora in hominum animis uersari. Nam iuuenes pariter & senes assidue petunt: abnegant: laborant mendaciis pene ac lucro sordidi. Alii delitiis natant. Alii fame conficiuntur. Alii sepelliunt bona. Alii quæ possidẽt patuifaciũt: & ad spes maiores animum semper tendũt. Insuper alii sunt impudentes. Alii tenaces. Alii inexplebiles alii obscitãtes. Alii abiecti. Alii elati insolẽtesq;. Alii ampullosi & opinione inflati. Hæc præter alii cani/bus: alii equis: alii statuis: alii gẽmis: alii tabulis: alii legationibus: alii armis: alii sacris: alii coronis: alii cæ dibus: plures rapinis solliciti sunt. Hi omnes impe/tu feruntur. Alius ad bellum nauale: terrestre alius: alius ad agros: alius ad forum: alius ad rostra: alius

ad subsellia:alii ad theatrum: alii ad pscribendum:
alii ad uoluptates:alii ad intemperantiam:alii ad se
cordiam:alii ad desidiam. Hæc & huiusmodi inepta
& sine ratione mortalium studia cum intueor: me a
risu continere nõ possum o Hippocrates. Accedit ad
hæc ꝙ artem medendi haudquaquã habẽt acceptã.
Nam morosi sunt ascultando & sapientiam uocant
insaniam. Accepi sæpius ab ægrotantibus qui dice
rent aperte:artem tuam sibi nocuisse q̃plurimum:si
ue id inuidia siue ingratitudine dicant. Quippe qui
ægrotant:si quando liberantur:gratiam diis uel for
tunæ agunt. Multi etiam praui natura eos oderunt:
a quibus beneficium receperunt: & ægreferunt ꝙ
putetur eos alicui esse obnoxios. Nonnulli cum in
ertes sint & ignaui:præstantioribus inimicantur: Iu
dicium eorum in sensu tantum cõsistit:quãq̃ aĩ affec
tu nec id fateri:nec eius esse sortis attestari uelit. Idq;
ex inuidia præcipue oritur:nec tu es iscius huiusmõi
nugarũ qbusdã ex affectiõibus nõ reprobãdis oĩo q̃s
hactenus es secutus siue rei siue obtrectatiõis gratia.
Stude igitur ridere:cũ nulla apd' mortales uera cogni
tio existat: sed stulti ũdiq; & ũdiq; sint stulti. Et hæc
dicẽs subrisit. Mihi qdẽ o Damagete deo similis ui
sus ẽ atq; eius forme oblitus prioris:iq̃ o magne ho
spes Democrite magna qdẽ mũera ex hoc tuo hospi
tio ĩ coũ patriã reportabo. Nã admirãda sapiẽtia tua

opipere me accepisti. Reuertar tuarum laudum preco: qui naturæ uestigia sequẽdo uerũ tenes locutusq; es. Sed cum mei animi cultũ iã abste pceperim: me pmutabo. Nã & hora ita hortatur: & tui corporis ad modum cura. Cras rursum hic tibi adero. Et hæc dicens surrexi: meq; seq̃ ille paratus erat. Accedẽti cuidam nescio ex quo loco pugillares dedi: atq; abii festinans ad Abderitas: qui ceu in specula me desuper expectabant. Ad quos cũ ueni: inquã Viri Abderitæ gratia uobis multa ex uestra ad me legatione habetur. Democritum nãq; uirum sapiẽtissimum uidi: q̃ solus homines moderatos facere potest. Hæc habeo Damagete quæ de Democrito scribere possum: idq; pfecto libens. Vale

Democritus Hippocrati. S. p. d.

u T mihi tanq̃ insaniẽti elleborũ dares fidem habẽs uiris mẽte carẽtibus: a quibus studiũ nõ ad decus sed ad insaniã existimatur: ad nos usq; te contulisti o Hippocrates. & eo tẽpore uenisti: quo de situ mũdi & cæli descriptiõe ac de cælestibus conscriberẽ astris. Scis. n. horũ naturam: & q̃ hæc uere & pbe sunt constituta: & q̃ ab oĩ infamia atq; stultitia nimirũ lõge sunt remota. Qua in re meũ cõmẽdasti ingeniũ: & illos hebetes ac ueluti insanos iudicasti. Quippe quæ sub imaginibus p aerẽ disposita sũt: ea nos errare sæpius faciũt: sed quæ ĩ mũdo cõspiciũtur

& athomis fabricata existũt: Horũ naturã mens mea inquirẽs in lucem sine errore adducit. Quas res libri quos iam scripsi apte attestãtur. Debes igitur & tu o Hippocrates cũ huiusmõi uiris nõ cõuenire: & minus cõuersari: quorũ aĩos infirmos & ĩcertos esse cognoscis. Nã his cũ crederes: si ellebori poculũ mihi ut insano dedisses: ita me insanire fecisses: quod artẽ tuã teq; ipsum demũ acriter dãnasset: licet ars nõ esset ĩ culpa. Quoniam si sanis detur elleborus: mentem ꝓculdubio obtenebrat. Si uero insaniẽtibus detur: nimirum mire cõducit. Scis eni ꝙ si me non iuenisses scribẽtem: sed aut inclusum: aut temere deambulantẽ: mihi ipsi loquẽtẽ: & quandoq; me ꝑturbantem: quandoq; ridẽtẽ sup rebus ꝑ me opinatis: neq; mihi loquẽtibus attẽdentẽ: neq; mẽte & aĩo insistentem: ac fixe quandoq; cogitantẽ: cognouisses profecto ex uisu & oculorũ iudicio insaniẽti similẽ fuisse Democritum. Sed oportet medicũ non solũ aspectu morbos iudicare: sed rebus scrutari ac recẽsere utplurimum utrum morbus tunc incipiat: an medium teneat: an iam desinat. Præterea uarietatem tempus, & ætatem obseruare: ac demum tunc morbum curare: nec minori diligentia totam mẽbrorum corporis naturam inspicere: quoniam ex his omnibus morbi facile inueniuntur. Misi tibi quæ de insania nuper notauerim. Vale.

De ellebore

officiu Medici in curatione alicuius

Hippocrates Democrito. S. p. d.

a Rtis medicinæ salutares effectus o Democri-
te pleriq; homines oio nõ approbãt. Sed diis
sæpenumero ascribũt. Et si natura aduersi quippiam
agat: & quem curamus: illum interimat: medicũ icu
sant: deos omittũt. Quare puto plus uitupationis q̃
laudis hanc medendi artem sortiri. Qua in arte licet
sim iam senior: ad medicinæ finem nõ perueni. Nec
ipse artis iuentor Aesculapius q quãdoque sibi ipsi
dissonat: ut libri ab eo scripti demõstrãt. Per ea quæ
nobis scribis medicinã ellebori dãnare uideris. Veni
equidẽ o Democrite: ut tanquã insanũ te elleboro cu
rarem: haud diuinans qs tu utiq; esses. Sed ut te ui-
di p Iouem nõ opus dementis: sed benigne suscipiẽ
tis conspexi: & sũme tuũ cõmendaui ingeniũ: atque
optimũ mundi naturæq; interpretem iudicaui. Verũ
enĩ qui me induxerunt: illos ut insanos dãnaui. Nã
ipsi elleboro indigebant. Sed ex quo utriusq; nostrũ
uoluntas nõ in unum adduxit: recte facies: si crebro
ad nos scribens quæ scribis: eorum nos pticipes fa-
cies. Nam & ipse tibi misi quæ de ellebori effectiõe
iam scripserim. Vale.

Hippocrates Thessalo filio suo. S. p. d.

c Ognitionẽ geometriæ arithmetricæq; ut pbe-
teneas cura fili diligenter. Nam nõ solum tibi
uitam præclaram et utilitatis plurimum i humana

ſorte præſtabit:ſed mentem acriorem,illuſtrioremq́ꝫ, oïbus in rebus quæ ad medendi uſum cõferunt effi ciet. Atq́ cognitio quidem geometriæ quæ ex pluri bus figuris ſpetiebuſq́ꝫ pluribus exiſtens: tota in de monſtratione conſumitur: perutilis eſt ad oſſiũ poſi tiones:directiones:ac reliquas membrorum diſpoſi tiones. Cum ipſas uarias membrorum diſpoſitiões reddat notiores. Nam clauſura articulorum ac oſſiũ confractorum uſtione:pforatione:cõpoſitione:ac oĩ reliqua cura ſcite medicus utitur:& qui ſit propriuſ locus cuiuſq́ꝫ oſſiſ probe exploratum tenet. Ordo ue ro arithmetricæ ad circuitus & irratiõabiles febrium motus ad ægrotantium iudicium ac morborum cer titudinem mirum ĩ modum ualet. Eſt.n.lõge cõmo dum & ĩ arte medendi huiuſmodi habere adiumen ta:quæ uexatiõis & quietis ptes nõ æquas ad æquã ſortem abſq́ꝫ errore notiſſimas præſtant. Quare ad utriuſq́ꝫ huiuſmodi facultatis cognitionem accede re uelis. Vale.

F I N I S

FLORENTIAE
facta eſt harum epiſtola
rum impreſſio Per Antonium
Franciſci Venetum. Anno Domini
M.CCCCLXXXVII.X.kalen.Iulias

BIBLIOTECA
XV
NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE

